

ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΔΙΑΖΩΜΑ»

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

*3ης Συνάντησης
Άνω «ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ»*

Τίτλος: «ICARUS: μια πτήση στον ψηφιακό ουρανό»

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

Πολυχώρος Eco Zone - Αθήνα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- Συντονιστής: **Θοδωρής Μπένος**
- Ομιλητές:
 1. **Πρόδρομος Τσιαβός, Μαρία Κουρασάνη**: *«η Πλατφόρμα ICARUS»*.
 2. **Μίνα Καρατζά, Φοίβη Κωνσταντινίδη**: *«ο Νέος ιστότοπος του Σωματείου ΔΙΑΖΩΜΑ»*.
 3. **Μαρία Σοφικίτου**: *«Τεκμηρίωση Αρχαίων Θεάτρων – Η δράση της Wikipedia»*.
 4. **Ευδόκιμος Φρέγκογλου**: *«Ψηφιακές εφαρμογές Σωματείου ΔΙΑΖΩΜΑ»*.
 5. **Εύη Παπαδοπούλου, Clio Muse**: *«Ψηφιακό Πανόραμα Μνημείων Νέας Οδού»*.
 6. **Anna Helena McLean, Lia Alba Ikkos-Serrano**, Παρουσίαση μουσικοχορευτικού δρώμενου με τίτλο “Persephone”
 7. **Συζήτηση**
 8. **Έκθεση εκπαιδευτικών δράσεων**

Συζήτηση

Η εκδήλωση ξεκίνησε με χαιρετισμό και καλωσόρισμα από τον συντονιστή κ. Θεόδωρο Μπένο. Ο κ. Μπένος παρουσίασε στο κοινό τους μαθητές από το 4^ο Γυμνάσιο Κερατσινίου και από το Βαρβάκειο Πρότυπο Γυμνάσιο και ενημέρωσε για την έκθεση των μαθητών που φιλοξενεί ο Πολυχώρος Eco Zone. Το περιεχόμενο της έκθεσης αυτής, διαμορφώθηκε από δημιουργίες μαθητών των σχολείων που συνεργάζονται με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών δράσεων «Υιοθεσία Αρχαίων Θεάτρων» και «Μαθητές ξεναγοί στους αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης».

Στη συνέχεια ο κ. **Θ. Μπένος**, απευθύνθηκε στο κομμάτι του κοινού που βρέθηκε πρώτη φορά σε εκδήλωση του Διαζώματος και έκανε μια σύντομη αναφορά στην αποστολή και στο έργο του Σωματείου, στη νέα κοινότητα του Διαζώματος, που είναι το Άνω ΔΙΑΖΩΜΑ, αλλά και στο στόχο της συγκεκριμένης εκδήλωσης. Συγκεκριμένα είπε τα παρακάτω: *«Το ΔΙΑΖΩΜΑ είναι μια Κίνηση Πολιτών με στόχο την ανάδειξη και την καθολική προστασία των ξεχωριστών μνημείων, των αρχαίων χώρων θέασης και ακρόασης και βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, προκειμένου να συνδέσει, να υποκινήσει όλες τις δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας, τους απλούς πολίτες, αιρετούς, Περιφερειάρχες, Δημάρχους, πολιτιστικούς φορείς και επιχειρήσεις της χώρας για αυτό το μεγάλο στόχο. Ο μεγάλος οραματικός στόχος του Σωματείου δεν είναι άλλος από τη συνάντηση αυτών των μνημείων με την πραγματική ζωή. Δηλαδή αφ' ενός με την κοινωνία και αφ' ετέρου με τη βιώσιμη ανάπτυξη».*

Προχώρησε σε μια σύντομη παρουσίαση του Άνω Διαζώματος: *«Το Άνω ΔΙΑΖΩΜΑ δημιουργήθηκε μέσα στους κόλπους του Σωματείου και είναι μια Κίνηση νέων, περισσότερο μια θερμοκοιτίδα εκκόλαψης νέων καινοτόμων ιδεών, η οποία είναι ανοιχτή σε όλους όσους είναι ανοιχτοί στις καινοτόμες ιδέες».* Ο κ. Θ. Μπένος εξήγησε στο κοινό πως τις ιδέες και τα σχέδια που προτείνονται, τα επεξεργάζονται τα μέλη του Άνω Διαζώματος προκειμένου *«να δώσουν ώθηση στο μεγάλο οραματικό στόχο του Σωματείου που, δεν είναι άλλος, από την κοινωνικοποίηση των μνημείων και την ένταξή τους στη βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη της χώρας».*

Ο κ. Μπένος αναφέρθηκε κατόπιν στη θεματολογία της συνάντησης: *«Στόχος της τρίτης συνάντησης του Άνω Διαζώματος, με τίτλο μια «Πτήση στον ψηφιακό ουρανό», είναι να παρουσιαστεί η συμβολή της ψηφιακής τεχνολογίας στην κοινωνικοποίηση των μνημείων και στην ένταξή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσα από ψηφιακές δράσεις που το «ΔΙΑΖΩΜΑ» είτε σχεδιάζει, είτε έχει υλοποιήσει και οι οποίες μπορούν να δώσουν νέα ώθηση στον οραματικό στόχο του Σωματείου και να ενισχύσουν την εξωστρέφεια του, δηλαδή τη σύνδεσή του με τον κόσμο που βρίσκεται εκτός συνόρων».*

Στη συνέχεια, ο συντονιστής της ημερίδας παρουσίασε τον πρώτο ομιλητή, τον κ. **Πρόδρομο Τσιαβό**, Νομικό και Υπεύθυνο Ψηφιακής ανάπτυξης της Στέγης του Ιδρύματος ΩΝΑΣΗ. Ο κ. Τσιαβός έχει ερευνητική και επαγγελματική εμπειρία στα ανοιχτά δεδομένα, στο ελεύθερο λογισμικό, δηλαδή στο λογισμικό ανοιχτού κώδικα και γενικότερα στην ανοιχτή καινοτομία και παραγωγή, όπως συμπλήρωσε.

Ο κ. Τσιαβός ανέβηκε στο βήμα και το θέμα της ομιλίας του ήταν η «Πλατφόρμα ICARUS». Ο κ. Τσιαβός, ξεκίνησε την ομιλία του εκφράζοντας τη χαρά του που παρατήρησε πως κάθε χρόνο περισσότεροι και νεότεροι άνθρωποι βρίσκονται ανάμεσα στο κοινό στις συναντήσεις του Άνω Διαζώματος. Σημείωσε ακόμη, πως η τρίτη αυτή συνάντηση, θεσμοθετεί το Άνω Διάζωμα. Στη συνέχεια περιέγραψε συνοπτικά την πλατφόρμα ICARUS αλλά και για το πώς το Άνω ΔΙΑΖΩΜΑ λειτουργεί ως φορέας καινοτομίας. Συγκεκριμένα είπε: *«Το Άνω ΔΙΑΖΩΜΑ ξεκίνησε ως μια πρωτοβουλία η οποία δεν είναι, μια νεολαιίστικη πρωτοβουλία, αλλά είναι όντως μια θερμοκοιτίδα και ένας ζωντανός οργανισμός. Όπως όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί αλλάζει, αλλά ταυτόχρονα έχει κι ένα DNA το οποίο παραμένει σταθερό. Κι αν μου ζητούσατε να σας πω τί είναι αυτό το οποίο παραμένει σταθερό στο Άνω ΔΙΑΖΩΜΑ, είναι αυτή ακριβώς η καινοτομία. Για την ακρίβεια είναι η παροχή των προϋποθέσεων ώστε να μπορούμε να εντοπίσουμε, να καλλιεργήσουμε και να υποστηρίξουμε την καινοτομία. Και μάλιστα με τέτοιο τρόπο που να διατηρείται η αυτονομία και η ελευθερία αυτών οι οποίοι έχουν αυτή την καινοτομία κι έχουν αυτές τις πρωτοβουλίες».*

Στη συνέχεια ο κ. Τσιαβός επιχειρήσε να εξηγήσει τη σύνδεση των αρχαίων θεάτρων με την καινοτομία. Είπε χαρακτηριστικά: *«Όταν ετοιμάζα αυτή την παρέμβαση τη σημερινή, σκεφτόμουν ότι το να βάλεις στην ίδια πρόταση αρχαίο θέατρο και καινοτομία μπορεί ν' ακούγεται λίγο οξύμωρο. Τί δουλειά έχει το αρχαίο θέατρο, τί δουλειά έχουν οι αρχαίοι με την καινοτομία; Όχι απλά δεν είναι οξύμωρο, αλλά όσο*

και αν ακούγεται περίεργο, αισθάνομαι και αισθανόμαστε όλοι όσοι είμαστε στο «ΔΙΑΖΩΜΑ», πως το αρχαίο θέατρο είναι κατ' εξοχήν χώρος καινοτομίας. Είναι χώρος καινοτομίας, θεσμικά και αρχιτεκτονικά, αλλά και πολιτιστικά. Ήταν τότε που έγιναν τα αρχαία θέατρα, είναι και τώρα που τα ζαναζούμε όλοι μας. Όπως είπε και προηγουμένως ο κ. Σταύρος Μπένος, ένας απ' τους πιο νέους ανθρώπους που έχω γνωρίσει στη ζωή μου, που μιλά συχνά για την αξία του θεάτρου όχι απλά ως πολιτιστικού χώρου αλλά ως χώρου με κατ' εξοχήν πολιτική σημασία: ενός γνήσια δημόσιου χώρου όπου οι άρχοντες για πρώτη φορά αντιμετωπίζουν τους αρχόμενους από τα κάτω. Ενός χώρου που το θρησκευτικό μετατρέπεται σε ορθολογικό κι ενός χώρου που αντιμετωπίζουμε τη συλλογική μας ανορθολογικότητα, αναζητώντας τη συλλογική μας ταυτότητα, την πανανθρώπινη ταυτότητα». Στη συνέχεια ο κ. Τσιαβός αναφέρθηκε σε ένα προσωπικό του βίωμα: «Στα χρόνια που παρακολούθω ενεργά τις δραστηριότητες του Διαζώματος είδα μέσα σε αρχαία θέατρα και μέσα στη διάρκεια της ημέρας, κάτω από το ελληνικό φως, νέα παιδιά να επαναπροσεγγίζουν το αρχαίο δράμα και ν' αντιμετωπίζουν τα μνημεία σα φίλους τους, στους οποίους και μας σύστηναν. Άκουσα σεβάσμιους καθηγητές να μας εξηγούν με τη φρεσκάδα του εφήβου, τη λειτουργία του θεάτρου ως ενός ζωτικού κυττάρου της αρχαιοελληνικής πόλης. Έγινα κοινωνός της συλλογικής συμμετοχής στις μεγάλες δημόσιες συνελεύσεις του Διαζώματος. Άκουσα νέες ιδέες, γνώρισα νέους ανθρώπους και κατάλαβα ότι το αρχαίο θέατρο εξακολουθεί να μπορεί να επιτελεί στο ακέραιο το λόγο που διαδραμάτιζε κάποιες χιλιάδες χρόνια πριν. Να φέρνει τους ανθρώπους μαζί για ν' αντιμετωπίσουν τους θεούς και τους δαίμονές τους. Να επιτρέπει στην καινοτομία ν' ανθίσει, να βρίσκεται στο κέντρο της ζωής και της ανάπτυξης. Ωραία λοιπόν, σ' αυτό το σημείο το κλείσαμε, τα θέατρα είναι όντως **κύτταρα καινοτομίας**, αλλά είναι **κύτταρα καινοτομίας**, όχι ως θέατρα, ως ντουβάρια, ως κτίρια. Είναι **ως σύνολο κτιρίων και ανθρώπων**. Ένα μνημείο, ένα αρχαίο θέατρο χωρίς τους ανθρώπους είναι ένα άδειο κέλυφος. Μπορεί το φυσικό του κάλλος, η αρχιτεκτονική του διάρθρωση, οι μαγευτικές τοποθεσίες στις οποίες τοποθετούνται να μας δίνουν τις δυνατότητες για να βρεθούμε μαζί και να καινοτομήσουμε, αλλά πρέπει κάπως να βρεθούμε μαζί. Αυτό είναι που κάνει το «ΔΙΑΖΩΜΑ», αυτό είναι που κάνει και το «Άνω ΔΙΑΖΩΜΑ», αυτό είναι που κάνει και η πλατφόρμα για την οποία θα μιλήσουμε σήμερα». Εξηγώντας στο κοινό το τί στην πραγματικότητα είναι η πλατφόρμα ICARUS, είπε τα ακόλουθα: «Είναι ένας καταλύτης συνεργειών. Είναι **μια υποδομή** για να χρησιμοποιήσω μια πιο τεχνική

ορολογία, ανοιχτής καινοτομίας που φέρνει μαζί τους ανθρώπους, τις ιδέες και τα μνημεία για να δημιουργήσουμε κάτι νέο και όμορφο».

Ακολούθως, ο κ. Τσιαβός έκανε μια αναδρομή στην προηγούμενη συνάντηση του Άνω Διαζώματος και εξήγησε στο κοινό πως η δημιουργία της πλατφόρμας ICARUS προκύπτει σαν μια φυσική εξέλιξη στη ζωή του Διαζώματος: *«Στην αντίστοιχη περσινή εκδήλωση μιλήσαμε αναλυτικά για το Άνω ΔΙΑΖΩΜΑ ως θερμοκοιτίδα των ιδεών του Διαζώματος. Είδαμε μαζί κάποιες βασικές δράσεις του όπως ήταν τα εκπαιδευτικά προγράμματα, οι αναπτυξιακές δράσεις που σχετίζονται με τ' αρχαία μνημεία, οι διεθνείς πρωτοβουλίες και οι δραστηριότητες του Διαζώματος. Στο χρόνο που μεσολάβησε από τότε δουλέψαμε πολύ πάνω σε δυο θέματα: Στη δικτύωση και στην εμφάνιση των δραστηριοτήτων αυτών. Έχοντας βαθιά συναίσθηση ότι ο ελληνικός πολιτισμός ήταν και είναι ένας πανανθρώπινος πολιτισμός, ότι τ' αρχαία θέατρα βρίσκονται εντός και εκτός Ελλάδας και ότι οι άνθρωποι απ' όλο τον κόσμο κι απ' όλες τις γλώσσες, θέλουν να γίνουν κοινωνοί της υιοθεσίας ενός αρχαίου θεάτρου, και του πολιτιστικού αποθέματος που φέρνει αυτό, είτε είναι υλικό είναι άυλο. Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» καθημερινά έρχεται σ' επαφή με ανθρώπους που όχι απλώς θέλουν να κάνουν δράσεις που σχετίζονται με τ' αρχαία μνημεία αλλά θέλουν να τις επικοινωνήσουν στον κόσμο και κυρίως να γνωρίσουν άλλους ανθρώπους και πρωτοβουλίες αντίστοιχες με τις δικές τους. Θέλουν να έρθουν σ' επαφή με ανθρώπους με τους οποίους μοιράζονται ένα κοινό αξιακό υπόβαθρο και αποστολή». Η πλατφόρμα επομένως θα αποτελέσει την **αναγκαία πληροφοριακή υποδομή για την υποστήριξη της παραπάνω ανάγκης.** Σκοπός της πλατφόρμας ICARUS είναι «να φέρει τους ανθρώπους και τα μνημεία μαζί, να πετύχει αυτή τη συνάθροιση δυνάμεων που θα δημιουργήσει μια κρίσιμη μάζα αριστείας γύρω από τ' αρχαία θέατρα σε όλη τη λεκάνη της Μεσογείου». Η πλατφόρμα ICARUS θα έχει σύμφωνα με τα παραπάνω ένα διπλό στόχο, σύμφωνα με τον ομιλητή: *«α) τη μεταφορά του πετυχημένου μοντέλου τεκμηρίωσης των αρχαίων θεάτρων του ελλαδικού χώρου στο σύνολο των αρχαίων θεάτρων που υπάρχουν στη λεκάνη της Μεσογείου και β) την ανάδειξη και δικτύωση των πρωτοβουλιών γύρω από τ' αρχαία θέατρα και την επαφή των ανθρώπων που ασχολούνται με τις πρωτοβουλίες αυτές, ώστε να προκύψουν νέες συνέργειες και δράσεις».**

Σε συνέχεια αυτών, ο κ. Πρόδρομος Τσιαβός προλόγισε την κ. Μαρία Κουρασάνη, που θα παρουσιάσει *«παραδειγματικές περιπτώσεις πρωτοβουλιών γύρω από τ'*

αρχαία θέατρα ενδεικτικές της δυναμικής και της φύσης του εγχειρήματος». Έκλεισε την ομιλία του λέγοντας πως: *«Τ’ αρχαία θέατρα είναι τόπος ουσιαστικής συνάντησης, όχι απλής συνάθροισης, είναι αυτό που λέει καμιά φορά ο Θεοδωρής, είναι τόπος μέθεξης. Πνευματικής και ιδεολογικής. Ή πολύ απλά, είναι ένας τόπος καινοτομίας».* Στη συνέχεια ευχαρίστησε το κοινό για την προσοχή, το προσκάλεσε σε συμμετοχή στη μέθεξη και έδωσε το λόγο στην επόμενη ομιλήτρια.

Ο συντονιστής της συζήτησης στο σημείο αυτό θέλησε να αφιερώσει την εκδήλωση στη μνήμη δυο σπουδαίων ανθρώπων για το «ΔΙΑΖΩΜΑ», τον Παναγιώτη Κίγκο, *«που έφυγε από τη ζωή πριν έξι χρόνια και που ήταν από τους πρώτους εθελοντές του Σωματείου. Μάλιστα είχε προτείνει τη δημιουργία ψηφιακής δράσης, σε μια εποχή που η λέξη «εφαρμογή» (application) ήταν άγνωστη λέξη στη χώρα μας. Και στην κα Θεοδώρα Ανδριοπούλου, η οποία ήταν από τους πρώτους ανθρώπους που στήριζαν τις προσπάθειες του Σωματείου και ενθάρρυναν τους νέους να δώσουν ώθηση στο στόχο του Διαζώματος».*

Μετά τα ανωτέρω, ο συντονιστής παρουσίασε την επόμενη ομιλήτρια και της έδωσε το λόγο. Ενημέρωσε επίσης το κοινό, πως με την ολοκλήρωση της ομιλίας θα μπορούν να διατυπώσουν τις απορίες και τις ερωτήσεις τους και πως με το πέρας των εισηγήσεων θα ακολουθήσει συζήτηση.

Η κ. **Μαρία Κουρασάνη**, η οποία, όπως ενημέρωσε το κοινό ο συντονιστής, είναι αρχαιολόγος με μεταπτυχιακές σπουδές στην Πολιτιστική Διαχείριση από το Πάντειο Πανεπιστήμιο και με σπουδές Ενδυματολογίας, πήρε στη συνέχεια το λόγο. Αφού καλημέρισε το κοινό παρουσίασε το νέο εγχείρημα του Διαζώματος, το οποίο απορρέει από την πνευματική του εξέλιξη και την ανάγκη του για εξωστρέφεια: *«Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» εδώ και 8 χρόνια έχει αφιερώσει τη δράση του στην ανάδειξη και προστασία των μνημείων, στην ένταξή τους στο κέντρο της ζωής και της βιώσιμης ανάπτυξης. Πλέον νιώθει ώριμο πνευματικά για ν’ ανοίξει έναν διάλογο με τους πολίτες του κόσμου, να επιδιώξει συνεργασίες στο εξωτερικό και να υλοποιήσει ένα διεθνές δίκτυο. Κι αυτό συμβαίνει ενώ ταυτόχρονα δέχεται και πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις συνεργασίας από το εξωτερικό. Έτσι λοιπόν το Σωματείο αποφασίζει να προσκαλέσει τους πολίτες του κόσμου στο ταξίδι προστασίας και ανάδειξης των θεάτρων μέσα από τη διαμόρφωση ενός κινήματος αγάπης για τη φροντίδα και την ανάδειξη των θεάτρων. Επιθυμεί ακόμη, να προβάλλει το έργο του Διαζώματος και έξω από τα σύνορα της Ελλάδας».* Εξήγησε στη συνέχεια, τί θα είναι η πλατφόρμα σε πρακτικό επίπεδο: *«Η*

πλατφόρμα ICARUS, από τεχνικής άποψης θα είναι ένα microsite, μέρος του site του Διαζώματος και θα δημιουργήσει μια πύλη επικοινωνίας και διαλόγου με τους πολίτες του κόσμου για τους χώρους θέασης και ακρόασης. Θα προσφέρει τη δυνατότητα στους επισκέπτες της να γνωρίσουν και ν' αγκαλιάσουν τον πολιτιστικό θησαυρό της χώρας μας. Θα γίνει ένας καταλύτης που θα οργανώσει δράσεις - που έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά - και θα ευνοήσει τη δημιουργία νέων». Στη συνέχεια η ομιλήτρια αναφέρθηκε στις δύο κύριες, για την αρχική φάση του εγχειρήματος, δράσεις, που είναι η «Υιοθεσία του αρχαίου θεάτρου» και η «Διαμόρφωση του δικτύου των αρχαίων θεάτρων στη λεκάνη της Μεσογείου». Διευκρίνισε επίσης τη νοηματοδότηση που δίνεται στην έννοια «υιοθεσία»: «..στο «ΔΙΑΖΩΜΑ» - με την έννοια υιοθεσία- αναφερόμαστε στη δημιουργία μιας ουσιαστικής σχέσης αγάπης ανάμεσα στο μνημείο και τον πολίτη. Γι' αυτό κι ο ρόλος της υιοθεσίας είναι πολυδιάστατος. Η σχέση αυτή μπορεί να επιτευχθεί μέσα από δράσεις οι οποίες είναι σχεδιασμένες ώστε να επιτρέπουν την προσωπική εμπλοκή του ατόμου με τα μνημεία, και τον βοηθούν να κατανοήσει τον πλούτο, τους συμβολισμούς και το αξιακό φορτίο που αυτά φέρουν. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η δράση «Υιοθεσία αρχαίων θεάτρων, μαθητές ξεναγοί στ' αρχαία θέατρα» που έχει σχεδιαστεί από το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και έχει πάρα πολύ μεγάλη επιτυχία».

Η ομιλήτρια συνέχισε με την παρουσίαση και άλλων τρόπων υποστήριξης του έργου του Σωματείου, όπως είναι η ενίσχυση των «κουμπαράδων», των τραπεζικών λογαριασμών που έχει ανοίξει το «ΔΙΑΖΩΜΑ» ξεχωριστά για κάθε έναν χώρο θέασης και ακρόασης, ή η συμμετοχή μέσα από δράσεις εναλλακτικής χρηματοδότησης με τη μορφή του **πληθοπορισμού** (crowdsourcing). Το χαρακτηριστικό παράδειγμα που αναφέρθηκε είναι το crowd funding που ολοκληρώθηκε μ' επιτυχία μέσω της πλατφόρμας "Act for Greece" της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος για τη χρηματοδότηση της μελέτης αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου της Κασσώπης. Τόνισε η ομιλήτρια πως η δράση ολοκληρώθηκε δυο εβδομάδες νωρίτερα απ' ό,τι προβλεπόταν. Συγκεντρώθηκε μάλιστα μεγαλύτερο ποσό απ' αυτό που είχε τεθεί ως στόχος. «Η επιτυχία αυτή οφείλεται στην επιτυχία του Διαζώματος να βοηθήσει τον κάθε πολίτη να αισθανθεί το θέατρο ως μέρος της ζωής του. Αυτό ακριβώς επιχειρεί πλέον να μεταδώσει το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και στους πολίτες του κόσμου». Στο πλαίσιο αυτό, η κ. Κουρασάνη αναφέρθηκε στην πρόσφατη απόφαση του Ιδρύματος Karlan στη Νέα Υόρκη, να προσφέρει 50.000 ευρώ για τη μελέτη

αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου της Λάρισας. «Από το συνολικό λοιπόν ποσό των 150.000 ευρώ που απαιτούνται για τη μελέτη, τα 100.000 ευρώ θα διαθέσει το Ίδρυμα Κανελλοπούλου και τα 50.000 το Ίδρυμα Karlan. Ένα ελληνικό κι ένα αμερικάνικο ίδρυμα, θα βοηθήσουν το θέατρο να ενταχθεί κανονικά στη ζωή μας».

Ακολούθως, η ομιλήτρια αναφέρθηκε στη δεύτερη δράση που φιλοδοξεί να προωθήσει η νέα πλατφόρμα, δηλαδή τη δημιουργία του δικτύου των αρχαίων θεάτρων. «Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» προσκαλεί σ' ένα διάλογο με σκοπό την ανταλλαγή εμπειρίας για την καταγραφή θεάτρων που βρίσκονται στη λεκάνη της Μεσογείου. Προωθεί την επιστημονική τεκμηρίωσή τους, όπως επίσης και την δημιουργία συνεργασιών και δράσεων ως προς αυτό». Το σωματείο, συνέχισε, «όλα αυτά τα χρόνια έχει κάνει σπουδαίο έργο για την προστασία και την ανάδειξη των χώρων θέασης και ακρόασης, όχι απλώς θεάτρων, για την εξεύρεση πόρων για την αποκατάστασή τους, την ένταξή τους στην καθημερινότητα των πολιτών. Ένα πολύ σημαντικό έργο που υποστηρίζει αφορά την τεκμηρίωση των αρχαίων θεάτρων. Πάνω σ' όλες αυτές τις δράσεις κι όλο αυτό το έργο που αποτελεί την προίκα του Διαζώματος, θέλει να ξεκινήσει πλέον και το διάλογο και τη συνεργασία με το εξωτερικό». Εξήγησε επίσης στους παρευρισκόμενους πως ο επισκέπτης του micro – site θα βλέπει ένα διαδραστικό χάρτη με τα σημεία εντοπισμού των αρχαίων θεάτρων της Μεσογείου κι ένα αποθετήριο με τρεις άξονες: τον επιστημονικό, τον εκπαιδευτικό και αυτόν της επιστήμης των πολιτών, «δηλαδή θα βλέπουμε επιστημονικά δελτία, εκπαιδευτικές δράσεις και τα λήμματα της Wikipedia», είπε συγκεκριμένα.

Η ομιλήτρια στη συνέχεια παρουσίασε παραδείγματα που αφορούν στο έργο επιστημονικής τεκμηρίωσης του σωματείου (εκδόσεις, φιλομορφία, «Πανόραμα χώρων θέασης και ακρόασης» σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, συγγραφή λημμάτων στη Wikipedia για τ' αρχαία θέατρα, επιστημονικά δελτία). Και ακολούθως εστίασε στη σημασία του επιστημονικού δελτίου: «το επιστημονικό δελτίο θα λέγαμε ότι αποτελεί την αξονική τομογραφία ενός θεάτρου, ή ενός χώρου θέασης και ακρόασης, όπως είναι τα ωδεία και τα στάδια. Γίνεται σε συνεργασία με τις Εφορείες Αρχαιοτήτων, του Υπουργείου Πολιτισμού και σ' αυτά βλέπει κανείς, πληροφορίες που αφορούν το θέατρο, όπως είναι η περιγραφή, η σχεδιαστική και φωτογραφική τους τεκμηρίωση, η βιβλιογραφία, οι εργασίες αποκατάστασης που έχουν γίνει». Συνέχισε αναπτύσσοντας το περιεχόμενο που κωδικοποιεί ο πίνακας «Με μια ματιά» στον ιστότοπο του Διαζώματος: «Στον πίνακα «Με μια ματιά» βλέπουμε την πρόοδο των

εργασιών που γίνονται στ' αρχαία θέατρα. Τις πέντε διακριτές φάσεις που απαιτούνται να γίνουν για την ανάδειξη ενός μνημείου. Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» ασχολείται με την ωρίμανση των δράσεων που αφορά τις 4 πρώτες φάσεις, πάντα στο πλαίσιο της κοινωνικής συμμαχίας που έχει αναπτύξει και πάντα σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού».

Προχωρώντας η κ. Κουρασάνη αναφέρθηκε στην έναρξη διαβούλευσης με το Πανεπιστήμιο της Βενετίας και το επιστημονικό περιοδικό «Engramma». *«Ο οραματικός πυρήνας αυτής της συνεργασίας, είναι η καταγραφή, αποτύπωση και επιστημονική τεκμηρίωση των αρχαίων θεάτρων που βρίσκονται στη λεκάνη της Μεσογείου. Σκοπός της συνεργασίας αυτής είναι η προώθηση και υλοποίηση προγραμμάτων αειφόρου και βιώσιμης ανάπτυξης με επίκεντρο τ' αρχαία θέατρα και η αναβάθμιση της πολιτιστικής ζωής των τοπικών κοινωνιών».* Η εξέλιξη αυτή, είπε η κ. Κουρασάνη, στηρίχτηκε στον επιτυχή κύκλο συναντήσεων στην Ιταλία που ολοκλήρωσε το προηγούμενο διάστημα η κα Δανάη Αντωνάκου (Αρχιτέκτονας, Χωροτάκτης), η οποία ήρθε σ' επαφή με σημαντικούς φορείς της Ιταλίας (Διεύθυνση Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, Πανεπιστήμιο Βενετίας, Αρχαιολογικό Ινστιτούτο) και με Έλληνες ομογενείς. *«Η επιτυχία των επαφών αυτών, αντανακλάται στην πραγματοποίηση μιας εποικοδομητικής συνάντησης εργασίας στην Αθήνα ανάμεσα στο «ΔΙΑΖΩΜΑ», το Πανεπιστήμιο της Βενετίας και το επιστημονικό περιοδικό «Engramma». Πρόκειται για πολύ σημαντική εξέλιξη καθώς οι συγκεκριμένοι Φορείς ασχολούνται με την καταγραφή και επιστημονική τεκμηρίωση των θεάτρων».* διευκρίνισε η κ. Κουρασάνη και ενημέρωσε πως έχει ξεκινήσει μια διαβούλευση με στόχο το επόμενο φθινόπωρο να προγραμματιστεί συνάντηση στην Αθήνα, στη διάρκεια της οποίας θα προσδιοριστούν η τελική πρόταση, το πλαίσιο συνεργασίας αλλά και η καταλληλότερη μεθοδολογία που πρέπει να υιοθετηθεί για την υλοποίηση του προγράμματος. Στόχος είναι σε πρώτη φάση να συμμετέχουν τέσσερις χώρες: η Ελλάδα, η Ιταλία, η Γαλλία και η Ισπανία. Την επιστημονική ομάδα της Ελλάδας, συγκεκριμένα θα αποτελούν ο ομότιμος Καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας κ. Βασίλειος Λαμπρινουδάκης, ο κ. Κωνσταντίνος Μπολέτης (Αρχιτέκτονας και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Διαζώματος), καθώς και η κα Δανάη Αντωνάκου (Αρχιτέκτονας, Χωροτάκτης) ως υπεύθυνη για τη διαμόρφωση του Διεθνούς αυτού Δικτύου.

Μετά τα παραπάνω, η κ. Κουρασάνη ανακοίνωσε μια ακόμη νέα συνεργασία που εγκαινιάζει σ' αυτό το πλαίσιο το Σωματείο. Πρόκειται για τη συνεργασία με τον Μη Κερδοσκοπικό Οργανισμό «Ευφροσύνη» στις Βρυξέλλες που ασχολείται με την προστασία και ανάδειξη του αρχαίου υφάσματος και ενδύματος. Όπως εξήγησε, η συνεργασία αυτή επιχειρεί την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς στο κομμάτι που συνδέει το αρχαίο θέατρο με το κλωστοϋφαντουργικό προϊόν και το θεατρικό κουστούμι: *«Προχωρούμε λοιπόν στη συμμετοχή στο σχεδιασμό ενός project που λέγεται “Delphic Maxims” και το οποίο περιλαμβάνει μια διεπιστημονική έρευνα πάνω στο ύφασμα αλλά και στο θεατρικό κουστούμι. Στη συνέχεια πρόκειται να προχωρήσει με τη δημιουργία μιας εφαρμογής η οποία θα αποδίδει με τρισδιάστατη απεικόνιση ένα αρχαίο θέατρο αλλά και τα θεατρικά κοστούμια, τα οποία θα φορούν ανθρώπινα ομοιώματα – avatars. Το συνολικότερο project περιλαμβάνει και τη διοργάνωση θεατρικής παράστασης, μια συνεργασία της Ευφροσύνης με το Σύλλογο Αποφοίτων του Μουσικού Σχολείου Καλαμάτας «Μαρία Κάλλας».*

Ένα ακόμη πεδίο που ενδιαφέρει το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και πρόκειται να αγκαλιάσει και μέσω της νέας πλατφόρμας, είπε η κ. Κουρασάνη ότι είναι η προώθηση της έρευνας και η υποστήριξη των νέων ερευνητών. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα αναφέρθηκε στην υποστήριξη της ερευνητικής προσπάθειας της αρχαιολόγου κ. Εύας Μαρκάτου. Η κ. Μαρκάτου στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού της στο Πανεπιστήμιο της Ολλανδίας, διερεύνησε τη στάση και τις προσδοκίες της τοπικής κοινωνίας ως προς το σε εξέλιξη πρόγραμμα για το Αρχαιολογικό Πάρκο Ορχομενού, στη Βοιωτία: *«Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που σχεδιάζεται από το «ΔΙΑΖΩΜΑ», το Υπουργείο Πολιτισμού, την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και φορείς του Δήμου Ορχομενού και έχει στόχο τη σύνδεση των τριών βασικών μνημείων που υπάρχουν στον Ορχομενό Βοιωτίας (το αρχαίο θέατρο, το μυκηναϊκό θολωτό τάφο και την Παναγία της Σκριπούς), ώστε να αποτελέσουν τον κινητήριο μοχλό για την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας και τη βελτίωση της ζωής των κατοίκων του Ορχομενού».* Η έρευνα αυτή που έκανε η κα Εύα Μαρκάτου, εξήγησε η κ. Κουρασάνη, εντάσσεται στο πεδίο της δημόσιας Αρχαιολογίας. Η έρευνα αυτή *«έδωσε για πρώτη φορά φωνή στην τοπική κοινωνία η οποία έδειξε ότι είναι πάρα πολύ θετική ως και ενθουσιώδης για το πρόγραμμα το οποίο αυτό είναι σ' εξέλιξη».*

Στη συνέχεια η κ. Κουρασάνη αναφέρθηκε στην έναρξη της διαβούλευσης για δυο ακόμη συνεργασίες, όπως είναι η συνεργασία με το Ελληνοαμερικανικό Πανεπιστήμιο, που αποβλέπει στο σχεδιασμό ενός εντατικού σεμιναρίου που θα απευθύνεται σε φοιτητές από Πανεπιστήμια της Αμερικής. Πρόκειται όπως είπε η ομιλήτρια για οργάνωση field trip που θα εμπλουτιστεί από την παράδοση εισηγήσεων -μαθημάτων από εξέχουσες προσωπικότητες στο κομμάτι της Αρχαιολογίας και από εμπειρογνώμονες, ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν γνώσεις κι εμπειρία πάνω στην πολιτιστική διαχείριση. Αν και η διαβούλευση είναι σε αρχικό στάδιο, η κ. Κουρασάνη, αποκάλυψε πως υπάρχει η σκέψη το σεμινάριο ως προς τη θεματολογία να έχει σχέση με τις πολιτιστικές διαδρομές και συγκεκριμένα με την πολιτιστική διαδρομή της Στερεάς Ελλάδας. Μέσω του σεμιναρίου απότερος στόχος είναι *«Να δοθεί η ευκαιρία στους φοιτητές, να συνδυάσουν θεωρία και πράξη και να δώσουν λύσεις μέσα από ένα εντατικό workshop που θα είναι μέρος του σεμιναρίου αυτού σε πραγματικά προβλήματα που αφορούν τις πολιτιστικές διαδρομές»*.

Ύστερα η κ. Κουρασάνη αναφέρθηκε και στη συνεργασία που προωθείται με το Σωματείο «Φεστιβάλ Φιλοσοφίας στη Μεγάλη Ελλάδα». Πρόκειται όπως είπε για ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε μαθητές λυκείου, στην Ιταλία, που διδάσκονται το μάθημα της Φιλοσοφίας. Μέσα από επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που συνδέονται με τη δυτική φιλοσοφία και τη Μεγάλη Ελλάδα, οι μαθητές γνωρίζουν τον ελληνικό πολιτισμό και κατανοούν βαθύτερα το μάθημα της φιλοσοφίας που διδάσκονται στα σχολεία τους.

Η κ. Κουρασάνη ολοκλήρωσε την παρουσίασή της ανακεφαλαιώνοντας τους στόχους του Διαζώματος που καλείται να υποστηρίξει η νέα πλατφόρμα και ευχαριστώντας το κοινό. Συγκεκριμένα είπε πως *«το «ΔΙΑΖΩΜΑ» έχει αποδείξει ότι είναι ώριμο να προχωρήσει σε αυτό τον ανοιχτό διάλογο με τους πολίτες του κόσμου και γι' αυτό και μέσα από την πλατφόρμα ICARUS, θα καταφέρει να δημιουργήσει αυτή την πύλη επικοινωνίας μαζί τους, να γίνει καταλύτης συνεργειών με το εξωτερικό, ν' αποτελέσει το έναυσμα για δημιουργία και συμμετοχή σε όμορφα προγράμματα, ώστε τελικά να διαμορφωθούν οι κατάλληλες αυτές συνθήκες τόσο για προσωπική όσο και για συλλογική πρόοδο»*.

Το λόγο ακολούθως πήρε ο συντονιστής της συζήτησης, ο οποίος ευχαρίστησε την ομιλήτρια και συγκεφαλαίωσε τις κύριες δράσεις που θα προβάλλει η πλατφόρμα. *«Ευχαριστούμε πάρα πολύ τη Μαρία. Νομίζω μας παρουσίασε με πολύ εύκολο τρόπο και όμορφο, το τί γίνεται ήδη χωρίς να υπάρχει η πλατφόρμα στον αέρα. Φανταστείτε λοιπόν πώς μ' αυτή την πλατφόρμα όταν θα είναι στον αέρα, θα μπορούμε πολύ πιο εύκολα να υπηρετήσουμε αυτές τις δύο κύριες δράσεις».* Ο κ. Θ. Μπένος κάλεσε τους παρευρισκόμενους να διατυπώσουν τις απορίες ή ερωτήσεις τους πριν προχωρήσει η ροή της εκδήλωσης. Καθώς δεν προέκυψαν απορίες στο κοινό, έδωσε το λόγο στις επόμενες ομιλήτριες, τις εκπροσώπους της εταιρίας PostScriptum. Ευχαρίστησε επίσης την εταιρία ΒΙΚΟΣ, για την σταθερή της υποστήριξη στις εκδηλώσεις του Σωματείου, λέγοντας χαρακτηριστικά: *«Θα ήθελα όσοι από εσάς κρατάτε κάποιο μπουκαλάκι από το ΒΙΚΟ, που είναι εταιρικό μέρος του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» και είναι πάντα κοντά μας σε όλες τις εκδηλώσεις και τις δράσεις, να δείτε ότι στο μπουκαλάκι αυτή την περίοδο υπάρχει το λογότυπο του Σωματείου και το σύνθημα «Υιοθετήστε ένα αρχαίο θέατρο».* Κάλεσε το κοινό να χρησιμοποιήσει μέσω του κινητού την εφαρμογή του QR Code, η οποία κατευθύνει στη νέα ιστοσελίδα του σωματείου. Στη συνέχεια παρουσίασε στο κοινό την πρώτη από τις δύο ομιλήτριες, την κυρία Φοίβη Κωνσταντινίδη, Θεατρολόγο και Ειδική Σύμβουλο Έργων Πολιτιστικού Τουρισμού, στην εταιρεία PostScriptum, που θα παρουσιάσει τη νέα ιστοσελίδα.

Το λόγο πήρε η **κ. Κωνσταντινίδη** και η ομιλία της είχε τίτλο «ο Νέος ιστότοπος του Σωματείου ΔΙΑΖΩΜΑ». Η κ. Κωνσταντινίδη ευχαρίστησε τον συντονιστή της συζήτησης για την εισαγωγή και εξήγησε ότι πρόκειται να μιλήσει για το νέο site, τις λειτουργίες του και το ρόλο του στην ψηφιακή παρουσίαση του Διαζώματος. Ο τίτλος της παρουσίασης, «Νέα Εποχή, Νέος Ιστότοπος», εξήγησε, πως υποδηλώνει τη φιλοδοξία της εταιρίας που εκπροσωπεί *«να προσφέρει μέσα από μια ομαδική πάντα προσπάθεια, ένα αποτέλεσμα που υπακούει τόσο στους κανόνες Ψηφιακής Στρατηγικής αλλά κυρίως και στους στόχους του Σωματείου».*

Στη συνέχεια, η κ. Κωνσταντινίδη ανέπτυξε τη συλλογιστική της εταιρίας, ως προς την ανάλυση των στόχων που καλείται να στηρίξει ο νέος ιστότοπος. *«Ως μια κίνηση πολιτών, το «ΔΙΑΖΩΜΑ» στοχεύει να εμπλέκει και να δραστηριοποιεί τα μέλη του στις πρωτοβουλίες και τις δράσεις για την ανάδειξη των αρχαίων θεάτρων. Ωστόσο, στη*

σημερινή εποχή, εκτός από φυσικές δράσεις, όπως ξεναγήσεις και τα *in situ* εκπαιδευτικά προγράμματα, σημαντικό ρόλο παίζει και η ψηφιακή παρουσία και ταυτότητα ενός Οργανισμού. Το μέχρι σήμερα έργο του Διαζώματος δε θα μπορούσε να είναι ιδανικότερος οδηγός στη διαμόρφωση και το σχεδιασμό του νέου ιστοτόπου –θα το λέω και *site* από δω και στο εξής. Λαμβάνοντας λοιπόν υπ' όψιν τις βασικές αρχές του Διαζώματος και της εποχής που τις επιβάλλει, πρωταγωνιστικό ρόλο παίζουν η συμμετοχικότητα, ο εθελοντισμός και η ευελιξία».

Συνεχίζοντας, η ομιλήτρια αναφέρθηκε στις σύγχρονες τάσεις στις οποίες ο νέος ιστοτόπος καλείται να αντεπεξέλθει, που είναι η δύναμη των κοινωνικών δικτύων, η έννοια του πληθοπορισμού - της σοφίας του πλήθους, η τάση των μεγάλων δεδομένων, η επαυξημένη πραγματικότητα και ο σημασιολογικός ιστός. Αλλά και σε βέλτιστες πρακτικές που προέρχονται από την Μεγάλη Βρετανία και την Ιταλία, οι οποίες επηρέασαν την ομάδα που εκπροσωπεί στη δημιουργία και στο σχεδιασμό του νέου *site*. Το πρώτο είναι το English Heritage (Οργανισμός για την ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της Μεγάλης Βρετανίας): «*Το site μας εντυπωσίασε γιατί είχε έντονες και πολύ υψηλής ανάλυσης εικόνες και χαρτογραφικά περιβάλλοντα και εύκολη αναζήτηση των μνημείων και άλλων πολιτιστικών σημείων στη χώρα. Επίσης δίνει έμφαση στη συμμετοχικότητα με σημείο αφιερωμένο στα μέλη και στην εγγραφή και συνδρομή τους*», είπε η κ. Κωνσταντινίδη. Ακόμη δυο παραδείγματα που λειτούργησαν σα πρότυπο είναι «*το National Trust of Scotland, (Οργανισμός για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Σκωτίας) ο οποίος επίσης ψηφιακά δίνει έμφαση στην εικόνα, στην εύκολη αναζήτηση, στο φιλτράρισμα και εστιάζει σε δράσεις ανάδειξης του πολιτιστικού αποθέματος τόσο για το εγχώριο κοινό όσο και για το ξένο*», όπως είπε. Τέλος, αναφέρθηκε στο “I love Italy” μια πλατφόρμα που εστιάζει στο crowd funding με δωρεές για ανασκαφές και μελέτες για τ' αρχαία θέατρα της. «*Το συγκεκριμένο site είχε ένα portfolio με διαφόρους κουμπαράδες, crowd funding projects και υπάρχει μια σαφής παρακίνηση στον τελικό χρήστη ώστε να συνδράμει*».

Η κ. Κωνσταντινίδη πριν προχωρήσει στην «αποκάλυψη» του νέου ιστοτόπου αναφέρθηκε με συντομία στα στάδια υλοποίησής του: «*Μπορούν να συνοψιστούν στα ακόλουθα: α) πρώτο χρόνο μελετήσαμε τις ανάγκες του χρήστη και την προτίμησή του στο θέμα προβολής του περιεχομένου. Αυτό έθεσε τη βάση για την αρχιτεκτονική της πληροφορίας, που αφορά στην κατηγοριοποίηση και την οργάνωση του περιεχομένου.*

Στη συνέχεια περάσαμε στον εικαστικό σχεδιασμό. Δώσαμε έμφαση στην εικόνα και στην εμπειρία του χρήστη μέσω της ψηφιακής του επίσκεψης. Τέλος, περάσαμε στην υλοποίηση όπου το ζητούμενο ήταν η έντονη αλληλεπίδραση, η ευχρηστία, η επεκτασιμότητα και η διασυνδεσιμότητα των δεδομένων έτσι ώστε η πληροφορία να είναι συνδεδεμένη και να μην επαναλαμβάνεται. Και τέλος, και πολύ σημαντικό, η Μαρία Κουρασάνη το ξέρει καλύτερα απ' όλους μας, ήταν η εισαγωγή του περιεχομένου, η οποία λόγω του πλούτου που έχει το «ΔΙΑΖΩΜΑ» πήρε πολύ χρόνο αλλά νομίζουμε τη φέραμε εις πέρας». Αφού η κ. Κωνσταντινίδη εξήγησε στο κοινό τη σπουδαιότητα και τη λειτουργία του ψηφιακού αποτυπώματος και την επίτευξη του πλήρους συγχρονισμού του site με τα social media, με το facebook, twitter, linkedin, τα google maps, τα ψηφιακά κανάλια όπως το YouTube και το slideshare, αλλά και τα ανοιχτά αποθετήρια όπως το Europeana και Wikipedia και πλατφόρμες ειδικού περιεχομένου όπως το trip advisor, επισήμανε πως «η νέα μικροπλατφόρμα ICARUS θα καταφέρει να επεκτείνει το αποτύπωμα του Διαζώματος και να το φέρει σ' επαφή με άλλα Σωματεία, δίκτυα και νέες προοπτικές ανάδειξης και ανάπτυξης των κοινοτήτων».

Στη συνέχεια το λόγο πήρε η κ. **Μίνα Καρατζά**, η οποία παρουσίασε στο κοινό το νέο site του Διαζώματος. Αφού καλησπέρισε το κοινό, η κ. Καρατζά είπε τα ακόλουθα: «Όπως σας είπε και η Φοίβη λίγο πριν, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές, το βίντεο κι η εικόνα παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο νέο site». Παρουσίασε την αρχική σελίδα του site του Διαζώματος, και στη συνέχεια προχώρησε και στο περιεχόμενό της. Εξήγησε πως ο τρόπος που παρουσιάζεται η πληροφορία είναι ολιστικός και έχει πολλές δυνατότητες. «Το περιεχόμενο ομαδοποιήθηκε σε 5 πολύ διακριτούς άξονες, κάτω από τους οποίους κρέμεται όλο το υλικό. Οι άξονες αυτοί αφορούν την παρουσίαση του Διαζώματος ως οντότητα, την ευρύτερη οικογένεια του Διαζώματος, την προβολή των θεάτρων, τις πολιτιστικές διαδρομές κι όλο το ενημερωτικό υλικό που εισάγεται σε καθημερινή βάση στο διαχειριστικό σύστημα. Ο νέος ιστοχώρος οργανώνει την πληροφορία σε διακριτές περιοχές εύκολα πλοηγήσιμες από το χρήστη. Στόχος μας ήταν να δημιουργήσουμε στον επισκέπτη μια αίσθηση οικειότητας και να βοηθήσουμε να βρει αυτό που ψάχνει με το μικρότερο δυνατό κόπο. Έτσι, για παράδειγμα μπορώ αν θέλω να βρω κάποια πληροφορία σχετικά με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» εδώ στην πρώτη ενότητα, όπως για παράδειγμα τις αρχές, την αποστολή του, τα πρακτικά των συνεδριάσεων, τις συνελεύσεις». Συνέχισε την παρουσίαση ως

εξής : «*Ας πάμε για παράδειγμα στις Γενικές Συνελεύσεις όπως για παράδειγμα τη Συνέλευση της Επιδαύρου. Βλέπετε εδώ ότι η πληροφορία είναι διασυνδεδεμένη, επομένως μπορώ αν θέλω να μεταβώ κατευθείαν στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου. Ας πάμε στη βασική οντότητα του site και ας δούμε ένα αρχαίο θέατρο, πώς παρουσιάζεται στο καινούργιο site. Βλέπετε ότι όλη η πληροφορία είναι συγκεντρωμένη εδώ σε χωριστές καρτέλες, ξεκινώντας από την περιγραφή του μνημείου, το πολυμεσικό υλικό που το συνοδεύει, τα στοιχεία των κουμπαράδων, την πρόοδο των εργασιών και τα σχετικά νέα που αφορούν στο θέατρο*». Εξήγησε στη συνέχεια πώς το ψηφιακό αποτύπωμα εμφανίζεται σε πλατφόρμες όπως αυτή του trip advisor. Επιστρέφοντας στην ενότητα που αφορά στα θέατρα, εξήγησε στο κοινό –που αποτελούν και τους δυνητικούς και πραγματικούς χρήστες του ιστότοπου ποιες είναι οι δυο δυνατότητες προβολής: «*α) σε λίστα, με δυνατότητα αναζήτησης βάσει της αρχιτεκτονικής κατηγορίας του μνημείου ή της κατηγορίας εργασιών που πραγματοποιούνται σε αυτό, β) μέσω του χάρτη*».

Η ομιλήτρια προχώρησε παρουσιάζοντας την κατηγορία «Πολιτιστικές Διαδρομές», η οποία όπως είπε, προβλέπεται να εμπλουτιστεί στο μέλλον. Συγκεκριμένα παρουσίασε την πολιτιστική διαδρομή των αρχαίων θεάτρων της Ηπείρου: «*Βλέπουμε την πρόοδο εργασιών κάθε πολιτιστικής διαδρομής και αριστερά τα τελευταία νέα. Τα σημεία ενδιαφέροντος στο χάρτη, τα οποία προς το παρόν είναι τα θέατρα, μελλοντικά όμως υπάρχει δυνατότητα να προστεθούν τοπικές επιχειρήσεις, καταλύματα και οτιδήποτε άλλο μπορεί να συμπεριληφθεί σε μια ολοκληρωμένη πολιτιστική διαδρομή. Ο χάρτης είναι δυναμικός και αυτό σημαίνει ότι συγχρονίζεται με τους χάρτες της Google. Έτσι, για παράδειγμα αν είστε στην περιοχή με το αυτοκίνητό σας, μπορείτε να προηγηθείτε μέσω αυτού του χάρτη ακολουθώντας τη διαδρομή μέσα από το κινητό σας τηλέφωνο*».

Ο νέος ιστότοπος, είπε η κ. Καρατζά, ακολούθησε τα χαρακτηριστικά της αποστολής του Διαζώματος, τα οποία είναι η **συμμετοχικότητα** και ο **εθελοντισμός**. «*Αυτό μπορούμε να το δούμε είτε μέσω αυτής εδώ της εικόνας, "Γίνε μέρος του Διαζώματος", είτε μέσω του "Υιοθετώντας ένα αρχαίο θέατρο". Ένας άλλος τρόπος όμως που το site αυτό ακολουθεί τις αρχές της συμμετοχικότητας και του crowd funding είναι και η τελευταία δράση για το αρχαίο θέατρο της Κασσώπης μέσω της πλατφόρμας "Act for Greece" της Εθνικής Τράπεζας, που προβάλλεται στο site*».

Η ομιλήτρια έδωσε οδηγίες στη συνέχεια για τον τρόπο που μπορεί κανείς εύκολα να γίνει μέλος του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» και για τους τρόπους επέκτασης του Διαζώματος στον ψηφιακό κόσμο μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης: *«Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» είναι ψηφιακά παρόν και στα κοινωνικά μέσα δικτύωσης, όπως το facebook, το twitter, το youtube. Έτσι για παράδειγμα μπορώ αν θέλω να κοινοποιήσω τη σημερινή συνάντηση του Άνω Διαζώματος στο facebook, εύκολα και μέσα από το site και να το μοιραστώ στο facebook»*. Εξήγησε στη συνέχεια πώς επιτυγχάνεται η *«συνεχής βελτιστοποίηση, η ενεργή εμπλοκή του χρήστη»*. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα που έδωσε είναι η εθελοντική συγγραφή λημμάτων στη Wikipedia για τα αρχαία θέατρα και η πολύγλωσση προβολή του Σωματείου, μέσα από το site, σε νέα διεθνή κοινά και δίκτυα.

Στη συνέχεια η κ. Καρατζά αναφέρθηκε στο πόσο σημαντική είναι η συνεχής συνεισφορά της ομάδας για τη διαρκή βελτιστοποίηση του site του Διαζώματος. Ο εμπλουτισμός του σε περιεχόμενο είναι σημαντικό να γίνεται τακτικά, ώστε να είναι επικαιροποιημένο, όπως επίσης θα πρέπει η επιλογή του περιεχομένου να είναι συμβατή με τα ενδιαφέροντα του τελικού χρήστη. Στο τέλος η κ. Καρατζά, εκπροσωπώντας την ομάδα έργου, δηλαδή τη Φοίβη Κωνσταντινίδη, το Γιώργο Σαρηγιαννίδη, τον Paul Davies, τον Lynn Patchett, τον Ευδόκιμο Φρέγκογλου, τη Μαρία Σοφικίτου, τη Μαρία Κουρασάνη, τη Mary Linda McNeely, καθώς και τον Παύλο Στάμο, ευχαρίστησε τους εθελοντές από το Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για την εθελοντική τους συμμετοχή στο έργο υλοποίησης του ιστότοπου. Ολοκλήρωσε την παρουσίασή της ευχαριστώντας το κοινό.

Το λόγο στη συνέχεια πήρε ο κ. Θεodorής Μπένος, ο συντονιστής της συζήτησης, που ευχαρίστησε τις ομιλήτριες για την άψογη παρουσίασή τους, επισημαίνοντας πως *«ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενός ιστοτόπου και δη ενός Σωματείου με απαιτήσεις όπως το «ΔΙΑΖΩΜΑ», δεν είναι εύκολη δουλειά, αλλά και πως ειδικά η μεταφορά του περιεχομένου από τον παλιό ιστότοπο στον καινούργιο, ήταν χρονοβόρα διαδικασία που έφεραν με επιτυχία σε πέρας οι κ.κ. Κωνσταντινίδη, Καρατζά και Κουρασάνη»*. Προσκάλεσε ακόμη τους μαθητές που βρίσκονταν στην αίθουσα να επισκεφτούν το

νέο ιστότοπο, να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους και να συμμετέχουν πιο ενεργά στο έργο του Σωματείου. Στη συνέχεια έδωσε το λόγο στη κ. **Μαρία Σοφικίτου**, αρχαιολόγο του Σωματείου, για την οποία είπε πως έχει την καλύτερη γνώση των θεμάτων που αφορούν το Σωματείο μετά τον πρόεδρο του Σωματείου. Η κ. Σοφικίτου θα μιλήσει για την δράση : «Τεκμηρίωση των Αρχαίων Θεάτρων – Η δράση της Wikipedia».

Η κ. Σοφικίτου ευχαρίστησε αρχικά το κοινό και εξέφρασε τη χαρά που βρισκόταν στην αίθουσα και η κα Ιωάννα Πολυχρονάτου, την οποία και κάλεσε να συμπαρασιάσουν στο βήμα. Η κ. Πολυχρονάτου στο πλαίσιο της πρακτικής της άσκησης συμμετείχε εθελοντικά στην ομάδα συγγραφής των λημμάτων της Wikipedia για το «ΔΙΑΖΩΜΑ», όπως ενημέρωσε η ομιλήτρια.

Η κ. Σοφικίτου εξήγησε πως *«τα αρχαία θέατρα είναι από τα σπουδαιότερα επιτεύγματα της αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής και μια από τις πιο σημαντικές ομάδες μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» λειτουργεί σαν ένας καταλύτης για την ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ όλων των αρμοδίων φορέων (Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, του ιδιωτικού τομέα, των πολιτών, του Υπουργείου Πολιτισμού) με κοινό στόχο την ανάδειξη των αρχαίων θεάτρων. Σχηματικά επομένως, τα αρχαία θέατρα είναι στο κέντρο της δράσης μας γύρω από αυτά συμπλέκονται όλοι οι αρμόδιοι φορείς»*. Στη συνέχεια η ομιλήτρια ανέπτυξε στο κοινό τα πεδία δράσης του Σωματείου: *«Ένα από τα βασικά πεδία που ανέπτυξε το «ΔΙΑΖΩΜΑ» από τις πρώτες μέρες της ίδρυσής του ήταν η τεκμηρίωση των χώρων θέασης και ακρόασης»*. Η τεκμηρίωση είναι απαραίτητη προϋπόθεση, εξήγησε, για τη διαχείριση των μνημείων. *«Συνεπώς το «ΔΙΑΖΩΜΑ» ανέπτυξε ομάδες δραστηριοτήτων, όπως είναι το «Πανόραμα», μια καταγραφή όλων των θεάτρων, τα επιστημονικά δελτία, τις εκδόσεις, τη φιλμογραφία, τις ψηφιακές ξεναγήσεις μέσω έξυπνων κινητών τηλεφώνων, τις τριασδιάστατες απεικονίσεις και τώρα τελευταία την εγγραφή λημμάτων για τα αρχαία θέατρα στη Wikipedia»*. Για την καλύτερη κατανόηση η κ. Σοφικίτου παρουσίασε στο κοινό το «Πανόραμα» θεάτρων, όπου έχουν καταγραφεί όλα τα θέατρα που σώζονται στην Ελλάδα. Ενημέρωσε ακόμη πως ετοιμάζεται η δημιουργία νέου «Πανοράματος» και η επικαιροποίησή του με νέα θέατρα που έχουν αποκαλυφθεί. Στη συνέχεια παρουσίασε τα επιστημονικά δελτία, που αποτελούν ακόμη ένα πεδίο τεκμηρίωσης :

«Έχουμε περίπου 80 επιστημονικά δελτία αυτή τη στιγμή στο site μας κι ευελπιστούμε να συγκεντρώσουμε και για τους 125 χώρους θέασης και ακρόασης. Επίσης, έχουμε τις έντυπες εκδόσεις μας, τις οποίες θα έχετε ξεφυλλίσει στις βιβλιοθήκες σας, τη φιλομορφία με τα ντοκιμαντέρ, όχι μόνο για σημαντικά θέατρα και αρχαιολογικούς χώρους αλλά και για κορυφαίες προσωπικότητες που έχουν συμβάλει στην Αρχαιολογία όπως ο κ. Θέμελης, ο κ. Λαμπρινουδάκης και ο αείμνηστος Χαράλαμπος Μπούρας. Οι ψηφιακές ξεναγήσεις μέσω έξυπνων κινητών τηλεφώνων όπου μπορεί κανείς μέσα από το κινητό του να πλοηγηθεί στην Αρχαία Μεσσήνη και στην Επίδαυρο σε πραγματικό χρόνο και χώρο, οι τρισδιάστατες απεικονίσεις στις οποίες δραστηριοποιείται κυρίως ο Ευδόκιμος με τις νέες τεχνολογίες. Εδώ βλέπετε την εφαρμογή που έχει δημιουργήσει για το Θέατρο του Διονύσου στην Αθήνα και το Αρχαιολογικό Πάρκο του Ορχομενού Βοιωτίας».

Στη συνέχεια η κ. Σοφικίτου αναφέρθηκε στον τομέα τεκμηρίωσης των εργασιών που πραγματοποιούνται στα αρχαία θέατρα: *«Οι πέντε κατηγορίες για τις οποίες έχετε ήδη ακούσει, η μία λίστα όλων των θεάτρων στις οποίες συμβάλλει το «ΔΙΑΖΩΜΑ» πάντοτε σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού. Έχουμε κάνει μια καταγραφή σε πόσα θέατρα έχουν γίνει γεωφυσικές έρευνες, από το 2008 και εξής που έχει δημιουργηθεί το «ΔΙΑΖΩΜΑ» σε 7 θέατρα, απαλλοτριώσεις σε 6 θέατρα, ανασκαφές σε 39 θέατρα. Οι μελέτες που έχει αναθέσει το «ΔΙΑΖΩΜΑ» είναι περίπου 52 και οι εργασίες αποκατάστασης είναι πλέον 35, βάζοντας και τα 5 θέατρα της Ηπείρου που έχουν ξεκινήσει οι εργασίες με το πρόγραμμα «Πολιτιστική διαδρομή των αρχαίων θεάτρων».* Παρουσίασε ακόμη στο κοινό ένα πίνακα με τη στατιστική εξέλιξη των εργασιών από το 2011, το 2016, το 2017, ανά πεδίο εργασιών σε κάθε θέατρο: *«Οι μελέτες που δειλά-δειλά ξεκίνησε το 2008 το «ΔΙΑΖΩΜΑ» να αναθέτει κορυφώθηκαν το 2016, και στο 2017 ήδη είναι αρκετά υψηλό το ποσοστό, μέχρι το τέλος του χρόνου ευελπιστούμε να ξεπεράσουμε το αντίστοιχο του 2016».*

Ακολούθησε προβολή βίντεο που προετοίμασε ο κ. Ευδόκιμος Φρέγκογλου και αφορά στο κομμάτι της επιστημονικής τεκμηρίωσης: *«Εδώ ο Ευδόκιμος μας ξεσηκώνει κάθε φορά με τις μουσικές επιλογές του. Να πω ότι αυτό που είδατε είναι το αποτέλεσμα μιας συλλογικής δουλειάς που γίνεται στο «ΔΙΑΖΩΜΑ». Είμαστε 4 άνθρωποι και ένας ο κ. Σταύρος, που ουσιαστικά κάνει για 5: Η Κατερίνα, ο Ευδόκιμος, ο Κώστας, εγώ και τελευταία και η Μαρία και βεβαίως πολλών εθελοντών αλλά και συνεργατών μας, Αρχιτεκτόνων, Μηχανικών, που συμβάλλουν στο κοινό μας*

όραμα». Στη συνέχεια η κ. Σοφικίτου, αφού ολοκλήρωσε την εισαγωγή για την τεκμηρίωση των θεάτρων, αναφέρθηκε στη Wikipedia, την ελεύθερη ανοιχτή εγκυκλοπαίδεια. *«Είναι διαδικτυακή, ξεκίνησε το 2015 σε μια συνεργασία του Διαζώματος, με το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Καλαμάτα και της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Ελεύθερου Λογισμικού, Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα»*. Η κ. Σοφικίτου παρουσίασε στο κοινό εικόνες από τις ημερίδες που διοργάνωσε το «ΔΙΑΖΩΜΑ» στο Πανεπιστήμιο της Καλαμάτας, και εξήγησε πως *«στη συνέχεια ακολούθησαν πολλά σεμινάρια σε μεγαλύτερη ομάδα φοιτητών αλλά και πιο εξειδικευμένα με υπολογιστές, όπου οι φοιτητές διδάχτηκαν πώς μπορούν να γράφουν με τρόπο επιστημονικά αποδεκτό, λήμματα στην ανοιχτή πλατφόρμα της Wikipedia»*. Στόχος του Σωματείου, είτε η κ. Σοφικίτου είναι να αξιοποιηθεί το ψηφιακό περιεχόμενο που αυτή τη στιγμή υπάρχει στις «αποθήκες» του Διαζώματος, στα αρχεία του Διαζώματος, προκειμένου να είναι ελεύθερα προσβάσιμο το περιεχόμενο αυτό και αξιοποιήσιμο στην ανοιχτή συμμετοχική πλατφόρμα της Wikipedia. *«Σαν πρώτο βήμα ήταν η δημιουργία του λήμματος για το Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου, το οποίο λειτούργησε στη συνέχεια ως πρότυπο προς τους φοιτητές, για το πώς πρέπει να δουλεύουν και να φτιάχνουν λήμματα τα οποία όμως είναι ουδέτερα, είναι τεκμηριωμένα επιστημονικά, θα δείτε ότι το χαρακτηριστικό τους είναι ότι υπάρχει βιβλιογραφία, δηλαδή το έχουν ψάξει τα παιδιά. Βασιζόμενοι στη μορφολογία που έχουν τα επιστημονικά δελτία φτιάξαμε μια μορφή για τα λήμματα της Wikipedia όπου είναι η εισαγωγή, η ιστορία του μνημείου, η χρονολόγηση, η περιγραφή, βλέπετε εδώ, ανασκαφές, ιστορία χρήσης, η βιβλιογραφία, οι παραπομπές και οι εξωτερικοί σύνδεσμοι. Η Ιωάννα έκανε την περσινή χρονιά την πρακτική της στο «ΔΙΑΖΩΜΑ», είναι από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και έφτιαξε τα λήμματα για 12 διαφορετικά Αρχαία Θέατρα. Βλέπετε εδώ ποια επιμελήθηκε. Μάλλον είναι 10 συν 2 που υπήρχαν, 12, για το Γύθειο, τη Ζέα, τους Τράχωνες, Μακύνεια, να μη σας κουράζω και τα διαβάζω. Στη συνέχεια τα λήμματα αυτά τα επιμεληθήκαμε, τα εμπλουτίσαμε λιγάκι και είχαμε και τον Παύλο Στάμο από την PostScriptum που μας βοήθησε στο ν' ανέβουν στην πλατφόρμα της Wikipedia. Βλέπετε εδώ το λήμμα της Ιωάννας για το Θέατρο Ορχομενού Βοιωτίας. Σας έχω δείξει δυο παραδείγματα, της Σπάρτης»*. Η κ. Σοφικίτου μίλησε στη συνέχεια για τα επόμενα βήματα της δράσης αυτής: *«Τα επόμενα βήματα είναι η ολοκλήρωση της συγκέντρωσης των επιστημονικών δελτίων που θα είναι*

ελεύθερα στο site μας και στη συνέχεια η μεταγραφή τους σ' επιστημονικά δελτία στην πλατφόρμα της Wikipedia. Ο στόχος μας είναι και τα 125 θέατρα να μεταγραφούν ως λήμματα επιστημονικά τεκμηριωμένα στη Wikipedia και ήδη έχουμε μια φοιτήτρια που έχει δηλώσει συμμετοχή και από τη Δευτέρα θα ξεκινήσει να κάνει την πρακτική της άσκηση στο «ΔΙΑΖΩΜΑ». Είναι η επόμενη φουρνιά και ευελπιστούμε να τα καταφέρουμε». Αφού η κ. Σοφικίτου προσκάλεσε το κοινό να συμβάλλει εθελοντικά στο αξιόλογο και δύσκολο αυτό έργο, ευχαρίστησε το κοινό για την προσοχή και συνεχάρη την κ. Πολυχρονάτου για τη συμβολή της.

Το λόγο στη συνέχεια πήρε η κ. **Πολυχρονάτου**, που αφού καλησπέρισε το κοινό ένα μια σύντομη αναφορά στην εμπειρία της πρακτικής της άσκησης στο Σωματείο: «Έκανα την πρακτική μου στο «ΔΙΑΖΩΜΑ» μέσα από το Τμήμα Πελοποννήσου. Ασχολήθηκα με τη συγγραφή των λημμάτων για τη Wikipedia. Είναι πραγματικά πολύ ενδιαφέρον το τί μπορεί να μάθει κανείς για τ' αρχαία θέατρα και τον τρόπο ζωής των ανθρώπων τότε». Ως προς τη διαδικασία σύνταξης των λημμάτων, πρόσθεσε πως αξιοποίησε την υπάρχουσα βιβλιογραφία και ακολούθησε τα βήματα που ορίζει η Wikipedia ως προς τη δομή και την ουδετερότητα..

Αφού η κ. Πολυχρονάτου ευχαρίστησε το κοινό και το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» για την εμπειρία που απέκτησε, το λόγο πήρε ο συντονιστής της εκδήλωσης, ο κ. Θοδωρής Μπένος.

Ο κ. Θ. Μπένος ευχαρίστησε τις ομιλήτριες και τόνισε πόσο σημαντικό είναι να έχει στέρεες βάσεις, το έργο που γίνεται στη Wikipedia και να δίνεται με απλό τρόπο στον κόσμο και κατανοητό. Και πως η προβολή των λημμάτων στην πλατφόρμα της Wikipedia, «είναι αφενός προϊόν ισχυρής πνευματικής επεξεργασίας αφετέρου ο καθένας μπορεί ν' ασχοληθεί με αυτό αν έχει το μεράκι. Νομίζω ότι όποιος ενδιαφέρεται μπορεί ν' απευθυνθεί και στη Μαρία και στην Ιωάννα για να πάρει περισσότερες πληροφορίες».

Ο συντονιστής στο σημείο αυτό έδωσε το λόγο στην κ. **Ισμήνη Λαμπ**, Καθηγήτρια από την Αμερική, που θέλησε να κάνει μια παρέμβαση. Η κ. Ισμήνη Λαμπ καλησπέρισε το κοινό και εξέφρασε τη χαρά της που συμμετείχε στην εκδήλωση. Ακόμη είπε πως εντυπωσιάστηκε από την πρόοδο του Διαζώματος που «προχωρά με καινοτομία και όραμα και με καταπληκτική έμπνευση», τόσο που εμπνέει και τους

Έλληνες στο εξωτερικό. Είπε ακόμη πως «κι εμείς με τον τρόπο μας, σιγά-σιγά προσπαθούμε να κάνουμε ό,τι μπορούμε για να σας στηρίξουμε και να μπορέσουμε κι εμείς τα Πανεπιστήμια, να υιοθετήσουμε τα θέατρα με τον τρόπο μας και να στηρίξουμε το έργο σας και το όραμά σας. Αλλά πρέπει να σας πω ότι εσείς κάνετε καταπληκτικά και αλματώδη βήματα. Σας ευχαριστώ».

Ο συντονιστής ευχαρίστησε την κ. Λαμπ και κάλεσε το κοινό να προσδεθεί για να απολαύσει τον επόμενο ομιλητή, «το υπερηχητικό εργαλείο του Σωματείου, τον Ευδόκιμο Φρέγκογλου, το γητευτή των ψηφιακών εφαρμογών ο οποίος όπως είπε και η Μαρία διακρίνεται και για τις μουσικές του επιλογές. Είμαι περίεργος τί μας έχει ετοιμάσει αυτή τη φορά!».

Η παρουσίαση του κ. **Ευδόκιμου Φρέγκογλου** είχε τίτλο «Ψηφιακές εφαρμογές Σωματείου ΔΙΑΖΩΜΑ». Καλησπέρισε το κοινό και ξεκίνησε την παρουσίασή του: «*Ασχολούμαι με πάρα πολλά πράγματα στο «ΔΙΑΖΩΜΑ» όπως όλοι όσοι ασχολούμαστε γενικότερα με το «ΔΙΑΖΩΜΑ». Σήμερα θα σας μιλήσω για τις ψηφιακές εφαρμογές και θα σας αναλύσω ένα πανόραμα ψηφιακών εφαρμογών που έχουμε κάνει τα τελευταία δυο χρόνια. Να πω απλά ότι εδώ και δυο χρόνια έχουμε ξεκινήσει ένα όμορφο ταξίδι πάνω σ' ένα όχημα της τεχνολογίας. **Η τεχνολογία για μένα είναι ένα από τα εργαλεία κι ένας απ' τους καλύτερους τρόπους για ν' αναδειξουμε τα αρχαία θέατρά μας** αλλά και γενικότερα την πολιτιστική μας κληρονομιά. Στο διάστημα αυτό έχουμε δημιουργήσει πολλές εφαρμογές σε συνεργασία πάντα με την αρχαιολογική και την εκπαιδευτική κοινότητα - όπως θα δείτε και μετά στην έκθεση - αλλά και κυρίως με τα εταιρικά μας μέλη». Ο ομιλητής ευχαρίστησε και προσωπικά τον όμιλο Econopia για το χώρο που διέθεσε για την εκδήλωση. Κατόπιν, αναφέρθηκε εκτενώς στη συνεργασία του Διαζώματος με τη Νέα Οδό: «*Να ξεκινήσω αναλύοντας, μιας και μιλάμε για «Πανόραμα», με μια εφαρμογή η οποία είναι για τη Νέα Οδό και η οποία βασίζεται πάνω σ' ένα άλλο είδους πανοράματος, αυτό των σημείων πολιτιστικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Σε συνεργασία με την Clio Muse, τη Νέα Οδό, την αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων και την αρχαιολόγο κα Εύη Παπαδοπούλου -που θα σας μιλήσει μετά –και με τη συνεργασία άλλων συνεργατών, έχουμε δημιουργήσει ένα «ψηφιακό πανόραμα» το οποίο πιλοτικά εφαρμόζεται στη Στερεά Ελλάδα».* Ενημέρωσε το κοινό πώς εύκολα κανείς από το κινητό του, μπορεί να κατεβάσει την εφαρμογή της Clio Muse και να περιηγηθεί σε μνημεία πολιτιστικού αλλά και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος που βρίσκονται κατά μήκος της Στερεάς Ελλάδας. Η εφαρμογή, όπως εξήγησε, χωρίζεται σε δομές και μέσα από*

αυτές ο χρήστης της εφαρμογής πληροφορείται ενδιαφέρουσες ιστορίες. Το δεύτερο βήμα αυτού του concept, είτε ο κ. Φρέγκογλου, είναι οι ιστορίες αυτές, οι εφαρμογές αλλά και τα εικαστικά αυτού του προγράμματος, να μουν σε ειδικά «info kiosks» κατά μήκος της διαδρομής. Το πρώτο από αυτά, αποκάλυψε ο ομιλητής πως θα τοποθετηθεί στα ΣΕΑ «ΣΕΙΠΙΟΣ» και θα επιτρέπει στον ταξιδιώτη να «επισκεφθεί» - ενημερωθεί - για τα μνημεία που βρίσκονται στην πορεία της διαδρομής του.

Στη συνέχεια ο κ. Φρέγκογλου αναφέρθηκε στη χρηματοδότηση των μελετών για τη δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου του Ασκληπιείου της Επιδαύρου, που έχουν υποστηρίξει τρεις μεγάλες εταιρείες, η INTERAMERICAN, η APIVITA και η ΔΡΟΜΟΣ, και ακολούθως παρουσίασε ένα video για ψηφιακή την εφαρμογή που δημιουργήθηκε σε συνεργασία με την INTERAMERICAN, η οποία συμβάλει σημαντικά στην πληροφόρηση του κοινού πάνω σε ιστορικά στοιχεία που αφορούν το Ασκληπιείο της Επιδαύρου. Σε συνέχεια της προβολής, ο ομιλητής εξήγησε στο κοινό το σενάριο της εφαρμογής: *«Η υπόθεση είναι ότι βρίσκει κάποιος προσωπεία χαμένα πάνω στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου, μαθαίνει πληροφορίες κάθε φορά που βρίσκει ένα προσωπείο και ολοκληρώνεται η διαδικασία αφού βρει όλα τα προσωπεία. Η λήψη είναι ερασιτεχνική».*

Μετά την επεξήγηση αυτή, ο ομιλητής, αναφέρθηκε στη συνεργασία με την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος: *«Πέρα από τη χρηματοδότηση μελετών που έχει κάνει για τη δημιουργία του Αρχαιολογικού Πάρκου της Βοιωτίας, για την οποία σας μίλησε και η Μαρία πιο πριν, είχαμε μια απίστευτη συνεργασία στην πλατφόρμα του «Act for Greece». Καταφέραμε και συγκεντρώσαμε μέσα σε τέσσερις μήνες χρήματα, για την ακρίβεια 80.500 ευρώ, ώστε το αρχαίο θέατρο της Κασσώπης να αποκτήσει αυτήν εδώ τη μορφή (προβολή ειδικής εικόνας). Χρηματοδοτήσαμε λοιπόν τις αναγκαίες μελέτες για την αναστήλωση αυτού του μεγάλου μνημείου που βρίσκεται στην Ήπειρο και ελπίζουμε μέσα σε λίγα χρόνια να το χαρούμε όλοι μαζί».*

Στη συνέχεια ο ομιλητής παρουσίασε μέσω εικόνων την ιστοσελίδα του “Act for Greece” και επεσήμανε πως πάνω από 300, 400 άτομα έδωσαν από 1 ευρώ μέχρι και 10.000 ευρώ, προκειμένου να συγκεντρωθεί αυτό το ποσό. Για τους δωρητές είπε ο κ. Φρέγκογλου, το «ΔΙΑΖΩΜΑ» είχε φροντίσει να υπάρχουν αντισταθμίσματα, τα οποία λειτουργούν ως ένας τρόπος επιβράβευσης για τις προσφορές από 10 ευρώ έως και 5.000 ευρώ. Πρόσθεσε, τέλος, πως ένα από τα αντισταθμίσματα ήταν η

διοργάνωση εκδρομής στην Ήπειρο, που θα έδινε στους δωρητές την ευκαιρία να γνωρίσουν το αρχαίο θέατρο.

Ο ομιλητής προχώρησε στη συνεργασία του Διαζώματος με την TEMES του Costa Navarino και με το Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη, η οποία προχωρά πέρα από την ανάδειξη της ευρύτερης περιοχής της Μεσσηνίας: *«Σε συνεργασία με αυτούς φτιάξαμε έναν επιδαπέδιο χάρτη και ακόμη έχουμε υποστηρίζει το crowd funding της Κασσώπης. Βάλαμε έναν επιδαπέδιο χάρτη στο ξενοδοχείο ώστε να μπορεί ο κάθε επισκέπτης να «επισκεφθεί» τα μνημεία της Μεσσηνίας, απλά και μόνο «περπατώντας» πάνω σ’ αυτό το χάρτη».* (προβολή σχετικής εικόνας). Ακολούθως ο ομιλητής εξήγησε τον τρόπο λειτουργίας του χάρτη. Έδειξε επίσης σε εικόνα το kiosk που τοποθετήθηκε, για την υποστήριξη του crowd funding. Στη συνέχεια προχώρησε στην προβολή σχετικού video.

Η συνεργασία με την Aegean ήταν η επόμενη που παρουσιάστηκε από τον ομιλητή: *«Όλοι φυσικά την ξέρετε, όλοι μαζί ταξιδεύετε, και έχουμε ξεκινήσει διαβούλευση για ένα πρόγραμμα επιβράβευσης, ώστε το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και κάποιες δράσεις του, να μπουν στο πρόγραμμα “Miles bonus” και κάποιο executive member να μπορεί ν’ απολαμβάνει κάποιες από τις δράσεις του Διαζώματος».* Η πρόταση αυτή είναι υπό διαβούλευση, διευκρίνισε ο ομιλητής και αναφέρθηκε πως έχει προχωρήσει σημαντικά η ολοκλήρωση ενός τρίλεπτου βίντεο το οποίο θα παίζει σε πτήσεις του εξωτερικού. Ακολούθησε η προβολή σχετικού video.

Για τη συνεργασία με το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Πειραιώς μίλησε στη συνέχεια, με την οποία το «ΔΙΑΖΩΜΑ» έχει δημιουργήσει ειδικά περίπτερα που προσφέρουν πληροφοριακό υλικό, τύπου info kiosk, σε κάποια από τα Μουσεία του Δικτύου Π.Ο.Π.: *«Εδώ βλέπετε την έμπνευση για δύο από τα Μουσεία, το Μουσείο Πλινθοκεραμοποιίας Τσαλαπάτα, στο Βόλο και το Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας. Βλέπετε πώς σχεδιάστηκε το κουτί που έχει οθόνη, αλλά και τον αισθητήρα κίνησης. Σηκώνοντας κανείς το χέρι του ψηλά για παράδειγμα μπορεί είτε να επιλέξει ένα αρχαίο θέατρο της περιοχής, είτε –εφόσον σηκώσει το άλλο χέρι του – να διαλέξει κάποιο από τα Μουσεία του ΠΟΠ, ώστε να περιηγηθεί και να μάθει πληροφορίες σχετικά με αυτό. Και φυσικά εδώ πέρα είναι η υλοποίηση. Βλέπετε ότι υπάρχει αυτό ήδη στο Μουσείο Περιβάλλοντος και το άλλο φυσικά είναι στο Μουσείο του Βόλου. Πολλά πράγματα, δεν ξέρω αν θα σας μείνουν όλα στο τέλος αλλά ξέρετε ότι έχουμε κάνει δουλειά».*

Ακολούθησε η παρουσίαση των έργων που προέκυψαν με το εταιρικό μέλος του Διαζώματος, Ολυμπία Οδό. Ο κ. Φρέγκογλου χαιρέτισε την κ. Σοφία Στάμου, Διευθύντρια της Επικοινωνίας της εταιρείας, η οποία *«πέρα από τη χρηματοδότηση, των 8.000 ευρώ -που προοριζόταν για τη μελέτη που αφορά έναν φάκελο γενικότερα, το να μπουν πολιτιστικά και περιβαλλοντικά σημεία και μνημεία τα οποία μελλοντικά μέσω εφαρμογής τύπου σαν την Clío Muse, ήδη έχει ξεκινήσει και αυτό σε πολύ προχωρημένο στάδιο – προχωρούν στη δημιουργία του ψηφιακού πανοράματος της Ολυμπίας Οδού. Επίσης, σε συνεργασία με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» δημιουργήθηκε ένα βίντεο πολιτιστικής διαδρομής της Ολυμπίας Οδού με το σκηνοθέτη του Σωματείου, τον Βαγγέλη Ευθυμίου»*. Ο κ. Φρέγκογλου έδειξε ένα μικρό απόσπασμα από σχετικό video και προσκάλεσε το κοινό να επισκεφτεί την ιστοσελίδα του Διαζώματος και να απολαύσει το υλικό αυτό. Ολοκληρώνοντας, δεν παρέλειψε να τονίσει πως η Ολυμπία Οδός υποστήριξε το crowd funding της Κασσώπης μέσω της δημιουργίας καρτ ποστάλ, με την οποία επιχειρήθηκε να μεταλαμπαδευτεί το μήνυμα της όλης προσπάθειας.

Ειδική αναφορά έκανε ο ομιλητής σε ένα νέο μέλος του Διαζώματος, το Sani Resort, στη Χαλκιδική. *«Στόχος της συνεργασίας είναι η ανάδειξη γενικότερα των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται στην περιοχή του Δήμου Κασσάνδρας πάνω στη Χαλκιδική»*, είπε. *«Έχουμε ετοιμάσει κάποια κείμενα τα οποία σε συνεργασία με τον Έφορο της Θεσσαλονίκης και της περιοχής της Χαλκιδικής σκεφτόμαστε να εντάξουμε σε μια υπάρχουσα ψηφιακή πλατφόρμα. Ακόμη επιθυμεί το Sani Resort να προχωρήσει σε χορηγία για τη δημιουργία σημάτων σε χώρους και μνημεία της Χαλκιδικής»*. Ακολούθως έδειξε στο κοινό φωτογραφικό υλικό προκειμένου να γίνει περισσότερο κατανοητό το εγχείρημα: *«Αυτό είναι ένα πρώτο πρόχειρο το οποίο σχεδιάσαμε σε 3D μορφή απλά για να εγκριθεί, ώστε να τοποθετηθεί στον Πύργο Σάνης. Το μνημείο βρίσκεται μέσα στο ξενοδοχείο. Κάπως έτσι είναι το πληροφοριακό υλικό σε ελληνικά, αλλά και σε αγγλικά. Και αυτό είναι μια ιδέα του πώς θα ήταν καλό να φωτίζεται και το βράδυ»*.

Στη συνέχεια ο ομιλητής αναφέρθηκε στη συνεργασία με την Cosmote: *«Ένας κολοσσός στις επικοινωνίες, που ως τώρα έχει χρηματοδοτήσει τη μελέτη για την Ψηφιακή Στρατηγική στον πολιτισμό με το ποσό των 50.000 ευρώ. Τί σημαίνει αυτή η μελέτη για τη Ψηφιακή Στρατηγική; Αποτυπώνεται σ' ένα γράφημα του Προέδρου μας (προβολή σχετικής εικόνας). Βλέπετε πως όταν υπάρχει ευρυζωνικότητα - και μελλοντικά θα υπάρχει ευρυζωνικότητα, δηλαδή ελεύθερο Wi-Fi παντού στους*

αρχαιολογικούς χώρους - πώς θα μπορεί να γίνει άντληση δεδομένων ώστε όλα αυτά να πηγαίνουν σε ένα ανοιχτό-μελλοντικά- αποθετήριο του Υπουργείου Πολιτισμού. Φυσικά κάποια από αυτά τα δεδομένα θα είναι κλειστά λόγω του απορρήτου που υπάρχει. Μελλοντικά θα μπορούν να πάνε σ' ένα cloud, δηλαδή σ' ένα σύστημα διαδικτυακό ώστε ο εκάστοτε χρήστης να μπορεί να τα χρησιμοποιεί και να μπορεί να κάνει ωραίες εφαρμογές και γενικότερα να μπορεί να λειτουργεί καλύτερα με όλον αυτό τον πλούτο τον οποίο έχουμε στο πολιτιστικό κομμάτι». Ο κύριος Φρέγκογλου αναφέρθηκε τέλος στη διαβούλευση που υπάρχει για τη δημιουργία, σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και το ΟΤΕ HISTORY, σειράς 24 ντοκιμαντέρ με το γενικό τίτλο «Ιχνηλάτες μνημείων» στο οποίο θα πρωταγωνιστούν πρωταγωνιστές εξέχουσες μορφές της αρχαιολογικής κοινότητας.

Ο κ. Φρέγκογλου, έπειτα, παρουσίασε τη συνεργασία της ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» που αποσκοπεί στην προώθηση των δράσεων του Σωματείου στα social media: «Με το Ίδρυμα Μποδοσάκη και με τη Blod που σε μια πλατφόρμα αναδημοσιεύει όλες οι ομιλίες που καταγράφονται από το Ίδρυμα Μποδοσάκη. Μας έχουν υποστηρίξει, πάντα είναι δίπλα μας σε όλες τις εκδηλώσεις μας και έχουν υποστηρίξει επίσης το crowd funding της Κασσώπης με το ποσό των 2.500 ευρώ. Έχουν χρηματοδοτήσει επίσης το free discanning για τ' Αρχαία Θέατρα Αβδήρων και Σαμοθράκης».

Την ολοκλήρωση της παρουσίαση των συνεργασιών με τα εταιρικά μέλη, ακολούθησε η παρουσίαση των χορηγών του Διαζώματος: «Πέρα όμως από τα εταιρικά μέλη έχουμε και πάρα πολλούς χορηγούς όπως τη ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε., οι οποίοι και αυτοί με την καρτ ποστάλ αντίστοιχα προχώρησαν και διέδωσαν το μήνυμα για το Αρχαίο Θέατρο της Κασσώπης. Το διένειμαν στα διόδια της γέφυρας, και επίσης χρηματοδότησαν τη μελέτη αποκατάστασης για το Αρχαίο Θέατρο της Μακύνειας που βρίσκεται σ' εκείνη την περιοχή με το ποσό των 19.200 ευρώ. Επιπλέον, έφτιαξαν κι ένα βίντεο από το οποίο έχω επίσης ένα πολύ μικρό απόσπασμα, κι αυτό μπορείτε να το επισκεφθείτε στη σελίδα μας». (Ακολούθησε σύντομη προβολή video)

Ο κ. Φρέγκογλου στη συνέχεια αναφέρθηκε στη σημαντική προσφορά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, που χρηματοδότησε 50.000 ευρώ την εφαρμογή για τα έξυπνα κινητά στις περιοχές της Αρχαίας Μεσσήνης και του Ασκληπιείου της Επιδαύρου με.

Για την Alpha Bank ο ομιλητής ξεκίνησε την παρουσίαση από την υποστήριξη των εκπαιδευτικών δράσεων του Σωματείου: «Θα κάνω μια εισαγωγή στο εκπαιδευτικό κομμάτι, γιατί στις ψηφιακές δράσεις η Alpha Bank, πέρα από την προβολή στις

οθόνες των καταστημάτων της βίντεο με το έργο του Διαζώματος, υποστηρίζει ακόμη τη δημιουργία της εκπαιδευτικής πλατφόρμας που υλοποιείται στο «ΔΙΑΖΩΜΑ». Αυτή η πλατφόρμα έχει δημιουργηθεί και θα προβάλει στο καινούργιο μας site την ενότητα των εκπαιδευτικών δράσεων». Ακολούθησε προβολή σχετικού video και ο κ. Φρέγκογλου πληροφόρησε το κοινό ότι ήδη πολλά σχολεία έχουν δημιουργήσει το δικό τους προφίλ στην πλατφόρμα αυτή, αφού ο στόχος είναι να ενημερώνουν οι ίδιοι οι μαθητές την πλατφόρμα, με τις νέες δράσεις του σχολείου τους. Παρουσίασε ακόμη και τις άλλες ενότητες της πλατφόρμας, όπως είναι «Οι δράσεις», μια εκ των οποίων είναι η «Υιοθεσία των Αρχαίων θεάτρων» και οι «Υποστηρικτές» αυτών, με χαρακτηριστικά παραδείγματα την Ολυμπία Οδό, την Alpha Bank, τη ΒΙΚΟΣ Α.Ε. και την ΦΟΥΡΛΗΣ με το Ίδρυμα ΙΚΕΑ.

Για την τελευταία από τις εταιρίες αυτές, ο κ. Φρέγκογλου είπε τα ακόλουθα: «Και μιας και σας μίλησα για το ΦΟΥΡΛΗ και το Ίδρυμα ΙΚΕΑ, να πούμε για μια δράση που έγινε μόλις πρόσφατα. Η δράση «Ένα μπαούλο θέατρο», ουσιαστικά είναι μια θεατρική παράσταση που προετοιμάστηκε σε συνεργασία με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και παρουσιάστηκε σε πέντε πόλεις της Ελλάδας. Στη μιας ώρας διάρκειας παράσταση, ένας μαθητής, μαθαίνει την ιστορία του θεάτρου από το θίασο του κ. Τσαπόγα». Ακολούθησε η προβολή σχετικού video.

Ο κ. Φρέγκογλου ολοκλήρωσε την παρουσίασή του με την εταιρεία ΒΙΚΟΣ Α.Ε., την οποία προανέφερε, όπως σημείωσε και ο συντονιστής της εκδήλωσης. Ο ομιλητής εξέτεινε το σπουδαίο ρόλο της εταιρίας αυτής στην υποστήριξη του έργου του Σωματείου: «...γιατί πέρα από τις δημοσιεύσεις σε διάφορα περιοδικά που έχει κάνει κατά καιρούς για το «ΔΙΑΖΩΜΑ» η εταιρεία αυτή, είναι και στα social media πάντα παρέα με το «ΔΙΑΖΩΜΑ». Επίσης, υποστήριξε το crowd funding για το Αρχαίο Θέατρο της Κασσώπης με το ποσό των 10.000 ευρώ, και δεν έμεινε εκεί, αλλά για να επικοινωνήσει ακόμη περισσότερο τον κοινό αυτό στόχο για το αρχαίο θέατρο, οργάνωσε εκδρομές για σχολεία της Ηπείρου. Έδωσε τη δυνατότητα σε μαθητές να επισκεφτούν το Αρχαίο Θέατρο της Κασσώπης και να το μάθουν από κοντά». Και εξήγησε τη μέθοδο προώθησης: «Πώς θα μπορούσε να προωθήσει καλύτερα αυτή τη δράση; Φυσικά από τα μπουκάλια. Βλέπετε εδώ, στις καινούργιες συσκευασίες, πώς υπάρχει το σήμα του Διαζώματος; Υπάρχει ακόμη κι αυτό το QR Code, όπου αν κατεβάσετε από το κινητό σας ένα QR Scanner - όπως κατεβάζετε μια οποιαδήποτε εφαρμογή - μπορείτε να το σκανάρετε και να μπειτε στην ιστοσελίδα του Διαζώματος! Στη νέα ιστοσελίδα του Διαζώματος υπάρχει ένα banner το οποίο δείχνει την εκδρομή

και γενικά αναλύει όλο αυτό το δρώμενο που γίνεται και όλη αυτή τη δραστηριότητα που γίνεται με τη ΒΙΚΟΣ και τις εκδρομές». Την παρουσίαση ενίσχυε η προβολή σχετικού οπτικοακουστικού υλικού: «Βλέπετε πώς φαίνεται στα ράφια ενός σούπερ μάρκετ και πόσο πολύ αυτό βοηθά στην προώθηση του έργου του Διαζώματος. Κι εδώ στο σύντομο αυτό video, βλέπετε το banner που έχω φτιάξει, που είναι τα σχολεία, ώστε όταν το επιλέγεις να «επισκέπτεσαι» τη δράση, ή το δελτίο τύπου και γενικότερα να ενημερώνεστε για αυτή». Ο κ. Φρέγκογλου είπε πως η δράση γίνεται σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ηπείρου και την αρμόδια Εφορία Αρχαιοτήτων. Επίσης προέβαλε εικόνες από την επίσκεψη των μαθητών στην Αρχαία Κασσώπη και ολοκλήρωσε την ομιλία του με ένα απόσπασμα video που παρουσίαζε μια εφαρμογή του Β' Αρσάκειου Γενικού Λυκείου Ψυχικού, που αφορά το ναό του Επικούρειου Απόλλωνα. Με το τέλος της προβολής, ο ομιλητής ευχαρίστησε το κοινό.

Ο κ. Θ. Μπένος στην συνέχεια ευχαρίστησε τον κ. Φρέγκγλου: «Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον Ευδόκιμο, νομίζω ότι είχα δίκιο που τον αποκάλεσα γητευτή και πλανευτή των ψηφιακών εφαρμογών. Επίσης ο Ευδόκιμος νομίζω μας έκανε μια ωραία πάσα γιατί θέλω να δώσω το λόγο σε δυο εκλεκτούς καλεσμένους. Μιας και έκλεισε με τα εκπαιδευτικά θα ήθελα να μας απευθύνει ένα σύντομο χαιρετισμό η κα Γκότα, που είναι Υπεύθυνη των Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υπουργείου Εξωτερικών και στη συνέχεια ο κ. Κόσκος στον οποίο αναφέρθηκα στην εισαγωγή μου, που είναι ο Πρόεδρος της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης».

Η κ. Γκότα ευχαρίστησε για την πρόσκληση και εκδήλωσε το θαυμασμό για την εκδήλωση: «Ομολογώ ότι εντυπωσιάστηκα από αυτά που παρακολούθησα και από τις δράσεις του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» αλλά και από το γεγονός ότι ο μέσος όρος ηλικίας των ατόμων που παρουσίασαν τις δράσεις και που τις υλοποίησαν είναι πολύ χαμηλότερος απ' ό,τι περιμένει κανείς συνήθως να βρει σε ημερίδες. Κι αυτό δείχνει ότι κ. Σταύρο Μπένο έχετε καταφέρει να δημιουργήσετε μια αμφίδρομη σχέση αγάπης με τα νέα παιδιά. Το επιβεβαιώνει και η παρουσία εδώ εκπροσώπων και μαθητών από σχολεία. Είναι πάρα πολύ σημαντικό και πολύ σπάνιο θα έλεγα. Τώρα πού εμπλέκεται το Υπουργείο Εξωτερικών σε όλο αυτό: Θα είμαι ειλικρινής. Αυτό που σκοπεύουμε ως Υπηρεσία Μορφωτικών και Πολιτιστικών Υποθέσεων στην οποία υπηρετώ, είναι να σας εκμεταλλευτούμε. Να εκμεταλλευθούμε τη δουλειά σας, να εκμεταλλευθούμε όλα όσα έχετε κάνει γιατί πραγματικά είναι μοναδικά και θα πρέπει να καταθέσω ότι δεν ήρθε το «ΔΙΑΖΩΜΑ» στο Υπουργείο ως είθισται να ζητήσει επιχορήγηση, το οποίο δεν το συνηθίζει έτσι κι αλλιώς ή να ζητήσει τη συνδρομή. Εμείς απευθυνθήκαμε στο

«ΔΙΑΖΩΜΑ» κι αυτό γιατί βλέπαμε την αγάπη και το ενδιαφέρον που υπάρχει στο εξωτερικό για τον ελληνικό πολιτισμό. Είμαστε κοινωνοί αιτημάτων από τις αρχές μας στο εξωτερικό, Πρεσβειών και Προξενείων μας, ανθρώπων οι οποίοι έρχονται και λένε "δημιουργήστε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα να πάω για ένα μήνα στην Ελλάδα να πληρώσω εγώ τα έξοδα και απλά να μπορέσω σ' έναν αρχαιολογικό χώρο, σ' ένα αρχαίο θέατρο". Κι αυτό δεν υπάρχει. Δεν υπάρχει ως κρατική δημιουργία, ως κρατικό πρόγραμμα, γιατί ξέρουμε φυσικά ότι οι αρχαιολογικοί χώροι είναι κάτω από τη ομπρέλα του Υπουργείου Πολιτισμού και χρειάζονται ειδικές άδειες. Έχοντας λοιπόν όλες αυτές τις εκκλήσεις των ομογενών μας αλλά και φιλελλήνων του εξωτερικού, απευθυνθήκαμε στο «ΔΙΑΖΩΜΑ», βρήκαμε περισσότερα απ' ό,τι περιμέναμε να πω την αλήθεια, έχετε πάει όχι ένα, δέκα βήματα παρακάτω και θέλουμε να σας βοηθήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις και στη δημιουργία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και στις συνέργειες σ' επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευση, στο δίκτυο των Πανεπιστημίων, των εδρών Ελληνικών Σπουδών των Τμημάτων Ελληνικών Σπουδών που υπάρχουν στο εξωτερικό, που και αυτοί θέλουν να βοηθήσουν πάρα πολύ την Ελλάδα. Και να πω τελικά ότι όλη αυτή η διεθνοποίηση που επιχειρείται αυτή τη στιγμή, της δουλειάς του Διαζώματος, τί είναι: Στην ουσία είναι **εξαγωγή τεχνογνωσίας**. Δηλαδή σε μια φάση που η χώρα μας βάλλεται πανταχόθεν για τους γνωστούς λόγους, δείχνουμε ότι μπορούμε να δημιουργήσουμε πράγματα, δείχνουμε ότι είμαστε μπροστά σε κάποιους τομείς, τους εξάγουμε εμείς, εξάγουμε την τεχνογνωσία του Διαζώματος αυτή τη στιγμή στη λεκάνη της Μεσογείου και ευελπιστώ στο μέλλον και ευρύτερα. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ...»

Το λόγο στη συνέχεια έλαβε ο κ. **Α. Κόσκος** : «Χρειάστηκε να επιμείνει πολύ ο κ. Μπένος για να μιλήσω. Συνήθως μιλάω από χειρογράφου επειδή έχω γίνει ευσυγκίνητος λόγω ηλικίας και αυτή ήταν μια παρουσίαση που μπορεί να προκαλέσει συγκίνηση και για το μέγεθος και για την ποιότητα αυτών που παρουσιάστηκαν. Ως Πρόεδρος του Hellenic American University, είχα σκεφτεί αρχικά, να συνεργαστούμε με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» σ' ένα πρόγραμμα εκπαιδευτικό το οποίο να δίνει ορισμένα credits σ' αυτούς οι οποίοι θα έρχονται από το εξωτερικό και θα μπορούν να πάρουν πίσω τα credits τουλάχιστον στις ΗΠΑ ή σε όποια άλλη χώρα αναγνωρίζει τα credits αμερικανικών Πανεπιστημίων. Σιγά-σιγά όμως με την προσέγγιση μεταξύ Διαζώματος και Hellenic American University, προέκυψαν ορισμένα πράγματα που με υποχρεώνουν να τα πω, διότι είναι μεν εντυπωσιακή η συμμετοχή τόσων εθελοντών και η παραγωγή τέτοιου αποτελέσματος, αλλά τίποτε απ' αυτά που νιώσαμε ίσως σήμερα δε

θα υπήρχε αν δε υπήρχε πίσω απ’ αυτά η βασική ιδέα του Διαζώματος και ο δημιουργός, ο Σταύρος Μπένος. Ο κ. Μπένος πολιτεύτηκε μ’ ένα σοσιαλδημοκρατικό κόμμα και βρέθηκε να λύνει το βασικό πρόβλημα της γερμανικής φιλοσοφίας μετά το Μαρξ και τον Έγκελς και τον Λένιν, της σχέση θεωρίας και πράξης. Απέδειξε την προτεραιότητα της πράξης, χωρίς να γίνει Λενινιστής και μπόρεσε να δείξει το πώς η θεωρία ακολουθεί την πράξη. Τί ήταν αυτό που έκανε το Μπένο και δημιούργησε το «ΔΙΑΖΩΜΑ»; Στη θεωρία για την επιχειρηματικότητα, υπάρχει η θεωρία του Σουμπέτερ που μιλάει για τι δημιουργική καταστροφή. Λέει λοιπόν, το πόσο καινοτόμος επιχειρηματίας έρχεται να καταστρέψει αυτό που προϋπήρχε και στη θέση του βάζει κάτι άλλο. Ο Μπένος γεννήθηκε από μια φυσική καταστροφή, από το σεισμό της Καλαμάτας. Βρέθηκε μπροστά σ’ ένα πρόβλημα ως ο Δήμαρχος της Καλαμάτας κι αυτό το πρόβλημα ήταν ότι η φυσική καταστροφή, ο σεισμός, έφερε τον κίνδυνο να καταστραφεί ο κοινωνικός ιστός μας πόλης. Μιας πόλης που αποτελείται φυσικά από τα κτίριά της, αποτελείται από τις υποδομές της αλλά κυρίως αποτελείται από τους ανθρώπους της και τις παραδόσεις της. Έδωσε λύση σ’ αυτό το θέμα, ανασυνέστησε τον ιστό της πόλης, κράτησε τους κατοίκους μέσα στην πόλη και μπόρεσε σιγά-σιγά ν’ αναδημιουργήσει την πόλη και να τη συνδέσει με το παρελθόν της. Μετά απ’ αυτό βρέθηκε ως Υπουργός μέσα σε μια Δημόσια Διοίκηση, η οποία σαφώς στην Ελλάδα λειτουργεί με τη μορφή καπετανάτων. Και μπόρεσε σ’ αυτή την άνευρη Διοίκηση, σ’ αυτή τη Διοίκηση που δε λειτουργεί για λογαριασμό του πολίτη, να εισαγάγει το θεσμό των ΚΕΠ. Ο θεσμός των ΚΕΠ ήταν ένα νευρικό σύστημα το οποίο έδινε στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση τη δυνατότητα να προσφέρει υπηρεσίες στον πολίτη. Και έρχεται μετά με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» όπου βλέπει το δικό του όραμα απ’ ό,τι φαίνεται, είναι να δει το αρχαίο θέατρο, όχι ως ένα στοιχείο πολιτισμού απλώς ή ως το επίκεντρο μιας ζωής πολιτιστικής, αλλά της κοινωνικής ζωής της πόλης και της πολιτικής ζωής της πόλης. **Αυτό το μοντέλο προσπαθεί να το περάσει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση σήμερα, κάνοντας τ’ αρχαία θέατρα επίκεντρο της ανάπλασης του κοινωνικού ιστού στους τοπικούς Δήμους και κοινότητες. Φέρνοντας δηλαδή το θέατρο στο επίκεντρο και της οικονομικής ζωής, κάνοντάς το και οικονομικό αγαθό και ταυτόχρονα κάνοντας κέντρο της κοινωνικής ζωής της πόλης. Για το λόγο αυτό αισθάνομαι την ανάγκη να υποκλιθώ στο Σταύρο Μπένο και να τον ευχαριστήσω για την τιμή που μου έκανε να με καλέσει εδώ και να μου γνωρίσει ένα έργο που ασφαλώς έχει την αξία του επειδή συνεχίζεται από άλλους και με την ίδια φιλοσοφία και το ίδιο όραμα».**

Ο κ. Θ. Μπένος, συντονιστής της συζήτησης ευχαρίστησε για τις παρεμβάσεις και εξέφρασε τη χαρά του για τη συμπόρευση αυτή στην εκπλήρωση των μεγάλων οραματικών στόχων του Σωματείου. Απηύθυνε στη συνέχεια χαιρετισμό στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου: *«Μιας και ο κ. Κόσκος έκανε εκτενή αναφορά στον Πρόεδρο του Σωματείου, θα ήθελα σ' αυτό το σημείο ν' αναφέρω ότι σήμερα δίνει το παρόν σχεδόν σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο, εδώ οι λατρεμένοι μας καθηγητές, ο κ. Θέμελης, ο κ. Λαμπρινουδάκης, βλέπω και τον κ. Νταή, είναι η κα Μανωλοπούλου καθώς και τα μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής, η κα Μπελογιάννη, ο κ. Μαριόλης. Επίσης, ήθελα να μεταφέρω το χαιρετισμό και τη συγκίνηση του κ. Κουρουπού ο οποίος βρίσκεται για επαγγελματικούς λόγους στο Παρίσι, που είναι πολύ στενοχωρημένος που χάνει τη σημερινή εκδήλωση. Επίσης, όπως πάντα έχουμε μαζί μας το δαιμόνιο ρεπόρτερ τον κ. Φώτη Κουτρομπή, ο οποίος μιας και μιλάμε για ψηφιακές δράσεις και ψηφιακό αποτύπωμα, νομίζω δεν υπάρχει δεύτερος στη χώρα που να έχει ανεβάσει τόσα βίντεο στο facebook live».*

Στη συνέχεια ο συντονιστής της ημερίδας πέρασε στην παρουσίαση της τελευταίας εισήγησης, αφού προηγουμένως ενημέρωσε πως στη συνέχεια θα ακολουθούσε μουσικοχορευτικό δρώμενο και αφού ενθάρρυνε το κοινό να επισκεφτεί τη έκθεση των μαθητών που έχει στηθεί στο χώρο: *«Η Εύη Παπαδοπούλου, Αρχαιολόγος και Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας η οποία μάλιστα γράφει τα τελευταία χρόνια αρχαιολογικά παραμύθια με σκοπό να φέρει το κοινό πιο κοντά στον αρχαιολογικό πολιτισμό και την αρχαιολογική επιστήμη θα μας παρουσιάσει το «Ψηφιακό πανόραμα των μνημείων της Νέας Οδού», με τον Ανδρέα Φατούρο, συνιδρυτή και Διευθύνοντα Σύμβουλο της Clio Muse, κατ' εμέ τον πλέον ειδικό στη χώρα στην επιμέλεια πολιτιστικού περιεχομένου, κάτι το οποίο είναι και το βασικό αντικείμενο της Clio Muse που θα μας δώσει κι ένα μικρό δείγμα σήμερα».*

Ο κ. **Ανδρέας Φατούρος** ξεκίνησε την εισήγησή του με θέμα «Ψηφιακό Πανόραμα Μνημείων Νέας Οδού» : *«Χαίρομαι πάντα να βρίσκομαι στο «ΔΙΑΖΩΜΑ» γιατί νιώθω τη ζεστασιά των ανθρώπων που έχουν το ίδιο πάθος. Έχουν το ίδιο πάθος για τον πολιτισμό, έχουν το ίδιο μεράκι ν' αναδειξουν αυτά τα μνημεία της χώρας και να ξεσηκώσουν ακόμη περισσότερο κόσμο να δείξει ενδιαφέρον σ' αυτά τα μνημεία. Θα ξεκινήσω λέγοντας δυο πράγματα για την Clio Muse, για την εταιρεία μας και μετά θα σας παρουσιάσω τί έχουμε καταφέρει με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και με τη Νέα Οδό να δημιουργήσουμε. Η Clio Muse είναι μια πλατφόρμα διαχείρισης και μεταπώλησης θεματικών διαδρομών που αποτελείται από δυο εργαλεία. Το ένα είναι η εφαρμογή*

ξενάγησης όπου μπορεί ένας χρήστης να δει διάφορες διαδρομές στην πόλη αλλά και ξεναγήσεις μέσα σε μουσεία κι από την άλλη πλευρά είναι ένα εργαλείο όπου δίνει τη δυνατότητα σε μουσεία αλλά και πολιτιστικούς φορείς να δημιουργήσουν τη διαδρομή τους και να την ανεβάσουν στην εφαρμογή μας. Το σημαντικό είναι ότι ο χρήστης μπορεί να δει διάφορες διαδρομές και ξεναγήσεις είτε δωρεάν είτε κάποιες επί πληρωμή. Οι πολιτιστικοί φορείς έχουν ένα εύκολο εργαλείο για να δημιουργήσουν τις ξεναγήσεις τους και τα μονοπάτια που θέλουν να προβάλλουν κι από την άλλη πλευρά εμείς δημιουργούμε ένα τεράστιο δίκτυο χρηστών όπου προβάλλουμε όλες αυτές τις διαδρομές και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό γιατί έχουμε και πολλές συνεργασίες με τουριστικά γραφεία όπου προωθούν την εφαρμογή μας. Όπως σας είπα, οι χρήστες της εφαρμογής μας είναι τα μουσεία, οι πάροχοι περιεχομένου αρχαιολόγοι, ιστορικοί, ξεναγοί και το κοινό μας εκτός από το ελληνικό κοινό είναι και το τουριστικό, γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικό να προβάλλουμε το περιεχόμενο αυτό στο ευρύ κοινό. Προσπαθούμε πάντα ν' αναδειξουμε μνημεία και σημεία ενδιαφέροντος τα οποία συνδέονται μ' έναν τρόπο, δημιουργούν κάποιες θεματικές διαδρομές οι οποίες προβάλλουν μια χρονική περίοδο ή μια πολύ συγκεκριμένη λογική. Μέχρι σήμερα έχουμε δημιουργήσει και φιλοξενήσει 59 διαδρομές. Για την Αθήνα συγκεκριμένα έχουμε 18 διαδρομές δημοσιευμένες και έχουμε ξεκινήσει και δημιουργούμε και διαδρομές για την Ιταλία και είναι ακόμη σε εξέλιξη μια νέα συνεργασία με τη Βραζιλία. Με τα παραπάνω θέλω να δείξω ότι αυτές οι διαδρομές που φιλοξενούμε, ξεφεύγουν από το κοινό που μπορεί να βρει στην Ελλάδα αλλά μπορούν να προωθηθούν και σε άλλες χώρες και σε άλλους πολιτισμούς που ενδιαφέρονται πραγματικά για τη χώρα μας».

Ο κ. Φατούρος συνέχισε παρουσιάζοντας τη συνεργασία τους με το «ΔΙΑΖΩΜΑ»: «Τώρα τί έχουμε κάνει με τη Νέα Οδό και το «ΔΙΑΖΩΜΑ»; Στην ουσία δημιουργήσαμε πέντε πανοράματα μαζί με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και την Εύη Παπαδοπούλου. Πέντε πανοράματα όπου ο χρήστης ο οποίος μπορεί να πάει σ' αυτά τα σημεία οδικώς και να ανακαλύψει κοντά στη Νέα Οδό, στο δρόμο που κυκλοφορεί για τα ταξίδια του, διάφορα μνημεία. Αυτές οι διαδρομές ανανεώνονται συνεχώς. Είμαστε σε επικοινωνία με όλες τις εμπλεκόμενες Εφορείες Αρχαιοτήτων που μας καθοδηγούν στο υλικό που πρέπει να μπει και το πώς οι διαδρομές μας θα μπορούσαν να διανθιστούν περαιτέρω. Αυτή τη στιγμή οι διαδρομές περιλαμβάνουν 44 σημεία και 51 ιστορίες. Έχουμε χαρτογραφήσει στην ουσία τις 5 διαφορετικές περιοχές: Βοιωτία, Φωκίδα, Φθιώτιδα, Βόρεια Εύβοια και Νότια Εύβοια».

Ο ομιλητής προχώρησε στην παρουσίαση χαρτών, ώστε να βοηθήσει το κοινό να κατανοήσει το αντικείμενο της συνεργασίας της Clío muse με το «ΔΙΑΖΩΜΑ»: *«Και τώρα θα σας δείξω λίγο στους χάρτες πώς εμφανίζονται οι διαδρομές. Η διαδρομή της Βοιωτίας μοιάζει να είναι βγαλμένη από μύθο. Όλες οι διαδρομές έχουν περίπου 10 σημεία. Δελφοί και περίχωρα είναι στα σκαλοπάτια του Παρνασσού. Στην ουσία η εφαρμογή δίνει ενδιαφέρουσες ιστορίες που παρακινούν τον επισκέπτη να επισκεφτεί τα μνημεία και να αντιληφθεί τη σημασία και αξία τους. Οι διαδρομές δεν περιλαμβάνουν μόνο αρχαία θέατρα, αλλά αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία φυσικού ενδιαφέροντος. Θέλαμε στη ουσία ν' αναδείξουμε μαζί με το «ΔΙΑΖΩΜΑ» πέρα από τα θέατρα, όλο τον πλούτο που μπορεί ο ταξιδιώτης να συναντήσει σε αυτές τις διαδρομές».*

Ο κ. Φατούρος πρόβαλε video για να εξηγήσει στο κοινό πώς λειτουργεί η εφαρμογή, η οποία, όπως σημείωσε είναι δωρεάν: *«Ο χρήστης κατεβάζει την εφαρμογή δωρεάν, βλέπει τις διαθέσιμες διαδρομές. Μάλιστα όταν πλησιάζει οδικώς σε μια «διαδρομή», η εφαρμογή τον ενημερώνει αυτόματα. Επίσης, ο χρήστης μπορεί να κατεβάσει στο κινητό του μια μόνο συγκεκριμένη διαδρομή και να λειτουργήσει μόνο με τη χρήση GPS χωρίς τη χρήση του Internet».* Μετά την ολοκλήρωση της προβολής σχετικού video ο ομιλητής ευχαρίστησε το κοινό και έδωσε το λόγο στην κ. Παπαδοπούλου.

Το λόγο πήρε η **κ. Εύη Παπαδοπούλου**, που αφού καλησπέρισε το κοινό μίλησε για την πρόκληση που έφερε το συγκεκριμένο project: *«Εγώ θα ήθελα να σας μιλήσω για τον τρόπο που θελήσαμε να ντύσουμε με λέξεις αυτή την εφαρμογή και αυτό ήταν μια μεγάλη πρόκληση. Γιατί θέλαμε να περιέχει την επιστημονική πληροφορία αλλά ταυτόχρονα με αυτή την επιστημονική πληροφορία να μπορέσουμε να διανθίσουμε αυτές τις μικρές ιστορίες με μύθους, με τοπικές παραδόσεις, με αφηγήσεις ενδεχομένως, ακόμα και των ίδιων των πολιτών που περιτριγυρίζουν ή που κατοικούν κοντά σ' ένα μνημείο. Αρωγοί μας, πολύτιμοι αρωγοί ήταν και είναι οι Εφορείες Αρχαιοτήτων, οι οποίες μας βοηθούν σε κάθε βήμα. Τι θέλουμε λοιπόν; Θέλουμε να δώσουμε σε κάθε επισκέπτη έναν τρόπο, μια ιστορία που θα τον κάνει να σταθμεύσει ή να κάνει μια παράκαμψη στη διαδρομή του για να μπορέσει να επισκεφθεί το μνημείο».* Η ομιλήτρια προχώρησε δίνοντας ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα: *«Επιτρέψτε μου να σας δώσω ένα παράδειγμα από μια ιστορία που γράψαμε για τη Χαλκίδα και το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο που δημιουργείται εκεί, την «Αρέθουσα». Πηγαίνοντας εκεί και συζητώντας με την κα Π. Καλαμαρά, την Έφορο, αλλά και με τους αρχαιολόγους της Εφορίας, ακόμα*

και με τους φύλακες, έμαθα ότι η Αρέθουσα είναι ο μύθος που αιωρείται γύρω από την αρχαία και τη σύγχρονη πόλη. Διαπίστωσα πως υπάρχουν δυο μύθοι. Ο ένας μύθος είναι περισσότερο γνωστός στη Χαλκίδα και ο δεύτερος είναι ευρέως γνωστός. Ο δεύτερος μύθος μιλάει για τον Αλφειό, ένα κυνηγό που κάποτε στην Πελοπόννησο αντίκρισε την όμορφη νύμφη και συνοδό της Αρτέμιδος, Αρέθουσα. Την ερωτεύτηκε σφόδρα και την κυνήγησε. Αλλά η Άρτεμις θέλοντας να τη γλιτώσει τη σκέπασε μ' ένα σύννεφο, τη μεταμόρφωσε σε ποταμό και την οδήγησε κοντά στις Συρακούσες, στη νήσο Ορτυγία. Ο Αλφειός δεν το έβαλε κάτω. Μεταμορφώθηκε κι εκείνος σε υποθαλάσσιο ποταμό, φροντίζοντας τα νερά του να μην εμπλακούν με το αλμυρό νερό της θάλασσας και οδηγήθηκε κι εκείνος στις Συρακούσες όπου κι ενώθηκε με την Αρέθουσα. Ο δεύτερος μύθος, περισσότερο γνωστός στη Χαλκίδα, λέει πως η Αρέθουσα ήταν μια πανέμορφη θνητή την οποία ερωτεύτηκε ο Ποσειδώνας και με την οποία ενώθηκε στις όχθες του Ευρίπου. Η Ήρα όμως, η θεότητα που λατρευόταν στη Χαλκίδα, θέλοντας να προστατεύσει με το δικό της τρόπο την εγκαταλελειμμένη από τον Ποσειδώνα θνητή Αρέθουσα, τη μεταμορφώνει σε πηγή και της δίνει ένα καινούργιο νόημα στην ύπαρξή της με το να αρδεύει την πόλη της Χαλκίδας. Αρέθουσα, από το ρήμα «άρδω» που σημαίνει ποτίζω. Δυο διαφορετικοί μύθοι λοιπόν αλλά και οι δύο συνδεδεμένοι και με την αρχαία και με τη σύγχρονη πόλη της Χαλκίδας. Η μία δείχνει τον αποικισμό και η άλλη δείχνει τις πηγές που περιτριγυρίζουν το πάρκο σε όλη τη Χαλκίδα. Η πηγή της Αρέθουσας είναι ένα μυστήριο για τη Χαλκίδα θέλω να σας πω, δεν την έχουν εντοπίσει, αντιθέτως λένε ότι είναι πάρα πολλές οι πηγές και είναι κυρίως γύρω από το Αρχαιολογικό Μουσείο». Η κ. Παπαδοπούλου ενθάρρυνε το κοινό να επισκεφτεί το Μουσείο της Χαλκίδας και ευχαρίστησε το κοινό, κλείνοντας την ομιλία της ως εξής : «Αυτό είναι ένα μικρό παράδειγμα για το πώς προσπαθούμε να δημιουργήσουμε τις μικρές αφηγήσεις που μας αρέσει να λέμε γι' αυτές τις διαδρομές. Ήδη ολοκληρώνουμε σιγά-σιγά τη διαδρομή της Στερεάς Ελλάδας, προχωράμε στη διαδρομή της Ολυμπίας Οδού, της Ιόνιας Οδού και συνεχίζουμε έχοντας στο μυαλό μας ένα και μόνο πράγμα και επιτρέψτε μου να το τονίσω αυτό και για τα νεαρότερα μέλη που βρίσκονται εδώ, τους μαθητές που είναι εδώ. Σκεφτόμαστε πάντα ότι **τα μνημεία είναι άνθρωποι γυμνοί, που ο χρόνος τους έχει κλέψει τη φορεσιά και τη φωνή.** Αυτό που θέλουμε να κάνουμε μ' αυτές τις ιστορίες αλλά και γενικότερα για τα μνημεία, είναι να μπορέσουμε **με τη δική μας φωνή, να τα ντύσουμε ξανά και να τους δώσουμε ξανά ένα νέο ρόλο στο σήμερα.** Σας ευχαριστώ θερμά. Να είστε καλά».

Την ολοκλήρωση της εισήγησης αυτής, ακολούθησε ένα **μουσικοχορευτικό δρώμενο** με τον τίτλο **“Persephone”**, από τις κυρίες Anna Helena McLean, Lia Alba Ikkos-Serrano και συνεργάτιδές τους. Το δρώμενο ενθουσίασε το κοινό και ο κ. Πέτρος Θέμελης πρότεινε στις καλλιτέχνιδες να παρουσιάσουν σε μελλοντικό χρόνο το δρώμενο και στον Αρχαιολογικό Χώρο της Αρχαίας Μεσσήνης. Στη συνέχεια ο κ. Θοδωρής Μπένος, σε ρόλο διερμηνέα, μετέφερε στο κοινό την συζήτηση που προηγήθηκε ανάμεσα στον Καθηγητή και τις καλλιτέχνιδες, σημειώνοντας πόσο σημαντικό είναι να λαμβάνουν χώρα τόσο σημαντικές συνέργειες.

Αμέσως μετά και προτού, ο συντονιστής της ημερίδας υποδεχτεί στο βήμα τους εκπαιδευτικούς που θα προλόγιζαν την έκθεση των μαθητών, κάλεσε στο βήμα για μια σύντομη παρέμβαση την κ. Δανάη Αντωνάκου.

Η κ. **Δανάη Αντωνάκου** μίλησε για το ταξίδι εργασίας που πραγματοποίησε στη Ρώμη: *«Θα πούμε για την εμπειρία μας, αλλά πρώτα να πούμε ότι σήμερα είδαμε τον Τακάρο να πετάει σε ψηφιακούς ουραμούς μέσα στην ομορφιά, μέσα στο όραμα. Από τέτοιο όραμα εμπνεόμαστε στο «ΔΙΑΖΩΜΑ». Έκανε όλη τη δουλειά που όλοι γνωρίζουμε και θαυμάζουμε μέχρι σήμερα και βασισμένο πάνω σ’ αυτή τη δουλειά ξεκινά μια νέα πτήση για τις διεθνείς σχέσεις. Οι διεθνείς σχέσεις είναι ανοιχτές, μας είπαν και οι φίλες μας από το Υπουργείο Εξωτερικών πόσο αποζητάνε απ’ έξω αυτή την ανάδραση και τη δική μας απάντηση στο αίτημά τους, επομένως ο δρόμος για τις διεθνείς σχέσεις, δεν είναι δύσκολος. Εκείνο που χρειάστηκε κι εμείς με το επιτελείο του Διαζώματος, πρώτα - πρώτα με τον Πρόεδρο, τον κ. Λαμπρινουδάκη επίσης, το Γενικό Γραμματέα και τα λαμπρά στελέχη, τα νέα παιδιά που έχει το «ΔΙΑΖΩΜΑ» στο επιτελείο του καθώς και με τις Επιτροπές, ήταν μια προετοιμασία, ένα επιχειρησιακό σχέδιο, να επιλέξουμε πού θα απευθυνθούμε πώς θα τεκμηριώσουμε όλη αυτή την προσπάθεια για το διεθνές δίκτυο. Έπειτα ακολούθησε μια προετοιμασία γερή. **Ξεκινήσαμε με όπλο τις ανθρώπινες σχέσεις και την προσπάθεια να οικοδομήσουμε σχέσεις εμπιστοσύνης με τους αποδέκτες του μηνύματος.** Αποδέκτες που βρίσκονται στο εξωτερικό και που τους αναζητήσαμε σε όλους αυτούς τους χώρους. Με χαρά μου θέλω να σας πω ότι τα αποτελέσματα του πρώτου μας ταξιδιού στην Ιταλία ήταν καλά. Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και η δική του παρέμβαση αναγνωρίστηκε για τη μοναδικότητά του και βρήκε ενθουσιώδη αποδοχή. Χαρακτηριστικά μας ζητήθηκε από το Κεντρικό Ινστιτούτο Αρχαιολογίας της Ιταλίας να συνεργαστούμε. Εξετάζουμε ακόμη προτάσεις συνεργασίας με ομάδα συνεργαζομένων*

φορέων για δράσεις αρχαιολογικών χώρων. Για το τέλος άφησα την πιο ώριμη και σημαντική συνεργασία με το επιστημονικό περιοδικό «Engramma» του Πανεπιστημίου της Βενετίας που έχει δημοσιοποιήσει μια σημαντική του έρευνα πάνω στην καταγραφή των αρχαίων ελληνικών και ρωμαϊκών θεάτρων. Είδα πριν και εικόνα από την επίσκεψη της Διευθύντριας του «Engramma» στα γραφεία του Διαζώματος. Σε αυτή συναντήθηκαν τα δύο κλιμάκια και ο Πρόεδρος κ. Σταύρος Μπένος μαζί με τη κ. Μόνικα Τζεντάνι, συμφώνησαν στον να προχωρήσουμε στην πιο ενδιαφέρουσα επιστημονική συνεργασία για την έγκυρη τεκμηρίωση όλων των αρχαίων θεάτρων στο χώρο της μεσογείου, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη διεύρυνση της συνεργασίας».

Στη συνέχεια ο συντονιστής της ημερίδας ευχαρίστησε την κ. Αντωνάκου για την παρέμβαση αυτή και έδωσε το λόγο στην κ. **Μαίρη Μπελογιάννη**, Διδάκτωρ Αρχαιολογίας, Καθηγήτρια Φιλολογία στο Πρότυπο Βαρβάκειο Γυμνάσιο, υπεύθυνη των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής του Διαζώματος. Ο ομιλητής τόνισε τη πολυσχιδή δραστηριότητα της κ. Μπελογιάννη και την σπουδαία προσφορά της στο Σωματείο.

Η κ. Μπελογιάννη πήρε το λόγο και αφού ευχαρίστησε το κοινό, ενημέρωσε ότι παρευρίσκεται στην ημερίδα ως Υπεύθυνη των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Διαζώματος και πως αγαπά πολύ τη θέση αυτή : «Αυτή η θέση, μου δίνει απίστευτη χαρά, μου δίνει αισιοδοξία και αντλώ το κέφι μου για τη ζωή και τη δουλειά μου μέσα από τις καταπληκτικές δουλειές των συναδέλφων μου, μέσα από την αστείρευτη φαντασία των μαθητών που μετουσιώνονται σε καταπληκτικές δημιουργίες. Θα τις δείτε κάτω, θα δείτε αυτό τον παλμό των νέων που ακουμπά πάνω σε έργα. Θαυμάσαμε πριν μια πραγματικά εξαιρετική παρέμβαση, μια καταπληκτική, καλλιτεχνική δημιουργία που θα μπορούσε κάλλιστα να γίνει και για τα σχολεία έμπνευση. Δίνουν και τα σχολεία πολύ σπουδαίες τέτοιες παρεμβάσεις, εικαστικές ή καλλιτεχνικές. Θα σταματήσω για λίγο, θα δώσω το λόγο σε μια μαθήτρια για να σας πει τί ακριβώς γίνεται, στα σχολεία αυτή την περίοδο, να σας κάνει μια εισαγωγή για την έκθεση που υπάρχει κάτω και στη συνέχεια, σας έχω μια έκπληξη, αφορά ένα σχολείο για το οποίο είχε γίνει λόγος πέρυσι και αυτό που έκαναν, μετουσιώθηκε σε κάτι πάρα πολύ όμορφο».

Η κ. Μπελογιάννη κάλεσε στο βήμα τη **Σοφία Μπιμπίρη**, μαθήτρια της Γ΄ Γυμνασίου του Βαρβακείου Προτύπου Γυμνασίου, να μιλήσει εμπειρικά για τη δράση

«Μαθητές ξεναγούν μαθητές στ' αρχαία Θέατρα» καθώς και για το πανόραμα των δημιουργιών των μαθητών. Η μαθήτρια κ. Μπιμπίρη είτε τα εξής: « *Αξιώματα μέλη του Διαζώματος, αγαπητοί γονείς, αγαπητοί συμμαθητές, κυρίες και κύριοι καλησπέρα σας. Είμαι μαθήτρια του Βαρβακειού Προτύπου Γυμνασίου. Είμαι εδώ ως εκπρόσωπος των συμμαθητών του μου για δυο λόγους: ο πρώτος είναι για να σας μεταφέρω τα συναισθήματά μας από την εκπαιδευτική δράση «Υιοθεσία αρχαίων θεάτρων – Μαθητές ξεναγούν μαθητές στ' αρχαία θέατρα», που πραγματοποιήθηκε στο σχολείο μας για 3^η συνεχή χρονιά και σε πολλά άλλα σχολεία απ' ό,τι μάθαμε. Και ο δεύτερος, είναι για να σας προσκαλέσουμε μετά το πέρας της συζήτησης που θα κλείσει αυτό τον υπέροχο κύκλο παρουσιάσεων και δρώμενων, στον κάτω χώρο του πολυχώρου όπου εκτίθενται μαθητικές δημιουργίες. Η φετινή Γ' Γυμνασίου του σχολείου μας υιοθέτησε το Ιερό του Μάντη και θεού Αμφιαράου στον Ωρωπό και με την παρότρυνση των φιλολόγων μας συγκροτήθηκαν διαφορετικές ομάδες με ξεχωριστές δράσεις. Η πρώτη ομάδα φωτογράφησε τη χλωρίδα της περιοχής για μια δράση που το σχολείο μας είχε την τιμή να εγκαινιάσει. Η δράση, την οποία σχεδίασε ο κ. Διονύσιος Καλογεράς, λέγεται «XYV ΔΙΑΖΩΜΑ». Η δράση στοχεύει στην καταγραφή, αναγνώριση και αποτύπωση της περιβαλλοντικής κληρονομιάς εντός των αρχαιολογικών χώρων. Φωτογραφίσαμε λοιπόν τη χλωρίδα ακολουθώντας τις υποδείξεις του υπεύθυνου Αρχαιολόγου, προκειμένου να δημιουργηθεί φάκελος με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του Αμφιαράου. Μια άλλη ομάδα, αυτή των μαθητών ξεναγών, μετά από μεγάλη προετοιμασία μας πρόσφερε μια εκπαιδευτική βόλτα. Οι μαθητές μας εξιστόρησαν το μύθο του Αμφιαράου, μας μίλησαν για την ιστορία του χώρου και των ανασκαφών, για τα μνημεία και τις γιορτές που γίνονταν σε αυτό το ιερό θεραπευτήριο. Η τρίτη ομάδα παιδιών παρουσίασε σε εμάς τη δική της προσέγγιση πάνω στο 3^ο στάσιμο της Ευριπίδειας Ελένης, την οποία φέτος διδαχθήκαμε. Με τον τρόπο αυτό δόθηκε η ευκαιρία σε όλα τα παιδιά, να αποκτήσουν γνώσεις, να ψυχαγωγηθούν, να έρθουν κοντά στη φύση και να απολαύσουν με τους φίλους τους αυτή την εναλλακτική και πραγματικά ενδιαφέρουσα εξόρμηση».*

Η μαθήτρια συνέχισε λέγοντας πόσο χρήσιμη υπήρξε η συγκεκριμένη αυτή δράση για το σύνολο των μαθητών που συμμετείχαν: «Στο σημείο αυτό θα ήθελα ν' αναφέρω ότι η άποψη που εκφράζω δεν είναι μόνο δική μου αλλά αντιπροσωπεύει όλους τους συμμαθητές μου με τους οποίους συμφωνήσαμε στο ότι αυτός ήταν ένας πραγματικά εξαιρετικός τρόπος να κλείσουμε τον κύκλο των εκπαιδευτικών μας επισκέψεών μας με το Γυμνάσιο. Ειλικρινά θαυμάσαμε την προσπάθεια που είχαν κάνει οι ξεναγοί

συμμαθητές μας προκειμένου να συλλέξουν το απαιτούμενο πληροφοριακό υλικό για να μας προσφέρουν μια ολοκληρωμένη παρουσίαση και να προετοιμαστούν κατάλληλα. Κάθονταν λοιπόν για αρκετό καιρό, μετά το πέρας του σχολικού ωρολογίου προγράμματος για όση ώρα χρειαζόταν, προκειμένου να προετοιμαστούν επαρκώς. Μάλιστα στην ξενάγηση φορούσαν φουλάρι συγκεκριμένου χρώματος και καρτελάκια με το όνομά τους, προκειμένου αν είχαμε κάποια απορία, να μπορούμε ν’ απευθυνθούμε σε αυτούς». Η μαθήτρια συμπλήρωσε πως το συμπέρασμα από τη δράση ήταν το εξής: «Σαν τμήμα εγώ και οι συμμαθητές μου καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως επειδή είχαμε κλείσει ήδη τρία χρόνια που ήμαστε μαζί στο σχολείο, πλέον σεβόμαστε ο ένας τον άλλον και έχουμε και την κατάλληλη ωριμότητα προκειμένου να κατανοήσουμε πόσο σπουδαία ήταν η δράση στην οποία συμμετείχαμε. Αυτό φυσικά δε σημαίνει ότι δεν είχαμε εντυπωσιαστεί εξίσου και σε παρεμφερείς δράσεις των προηγούμενων δυο χρόνων».

Για τις πιθανές δυσκολίες που προέκυψαν και έπρεπε να διαχειριστούν οι μαθητές είτε πως πέρα από τις καιρικές συνθήκες και την υψηλή θερμοκρασία, δεν προέκυψε άλλη δυσκολία και τόνισε την ξεχωριστή αξία που έχουν για τους μαθητές αυτές οι επισκέψεις καθώς η γνώση, όπως είπε «μεταδίδεται διαδραστικά μεταξύ μαθητών και όλοι έχουν την ικανοποίηση και τη χαρά να συμμετέχουν σε μια τόσο όμορφη και σπουδαία διοργάνωση».

Σε συνέχεια των παραπάνω, η εξαιρετική ομιλήτρια, για να ενθαρρύνει το κοινό να επισκεφτεί την έκθεση των μαθητών που φιλοξενεί ο Πολυχώρος Economía, συνέχισε ως εξής : «Πολύ σύντομα και χωρίς λεπτομέρεια για να σας κεντρίσω το ενδιαφέρον, θα σας πω τί θα δείτε στην κάτω αίθουσα: Πρώτον, το προϊόν Apollo, μια εφαρμογή application για τον Απόλλωνα, που αποτελεί συνδυασμό συσκευής εικονικής πραγματικότητας και εφαρμογής κινητών τηλεφώνων. Το δημιούργησαν μαθητές της Β’ Λυκείου του 2^{ου} Αρσακείου Γενικού Λυκείου Ψυχικού και είχαν πολλές βραβεύσεις. Επίσης θα δείτε δημιουργίες μαθητών των Αρσακείων Εκάλης και Ιωαννίνων. Επιπλέον θα δείτε τις μαθητικές δημιουργίες όπως, ραδιοφωνικό μήνυμα, ψηφιακό εκπαιδευτικό παιχνίδι για το θέατρο της Μυτιλήνης, αφίσες, άρθρα, έντυπα, μικρούς ταξιδιωτικούς οδηγούς και τη συνταγή "Σερβίροντας Αρχαίο Θέατρο Συκεώνα", μέσα από τις οποίες οι μαθητές της Γ’ τάξης του Βαρβακείου Προτύπου Γυμνασίου, θέλησαν να επικοινωνήσουν το μήνυμα για την προστασία και την ανάδειξη των θεάτρων στους κατοίκους του τόπου καταγωγής του αλλά κι ένα επιτραπέζιο εκπαιδευτικό παιχνίδι για τ’ αρχαία θέατρα Επιδαύρου, Δελφών, Δωδώνης και Φιλίππων, που δημιούργησαν δυο

μαθήτριες της Α' Γυμνασίου του σχολείου μας στο πλαίσιο του ομίλου "Παιχνίδια ιστορίας". Επίσης θα δείτε βίντεο με το θεατρικό δρώμενο που παρουσιάστηκε στο Αρχαίο Θέατρο των Φιλίππων, από μαθητές του Α' Γυμνασίου Γέρακα με το οποίο συμμετείχαν στο 2^ο Μαθητικό Συνέδριο ASPnet για την UNESCO, το φετινό θέμα του οποίου ήταν "Διαχείριση μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης και εικονική περιήγηση στο Θέατρο Φιλίππων". Ακόμη, θα δείτε το επιτραπέζιο εκπαιδευτικό παιχνίδι για το Θέατρο του Καβειρίου Θηβών από τους μαθητές του Γενικού Λυκείου Βαγίων Βοιωτίας. Τέλος θα δείτε δημιουργίες μαθητών από σχολεία της Αχαΐας και την εκπαιδευτική δράση σε συνεργασία της Εφορίας Αρχαιοτήτων Αχαΐας, του Διαζώματος και του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας των Φυλακών Αγίου Στεφάνου Πατρών. Όλες οι δημιουργίες είναι ευφάνταστες κι έχουν την υπογραφή μαθητών. Το αν πέτυχα να σας κεντρίσω το ενδιαφέρον θα φανεί από την παρουσία σας στον κάτω χώρο που θα γίνει η έκθεση».

Η μαθήτρια ευχαρίστησε το κοινό και η κ. Μπελογιάννη πήρε το λόγο: «Είδατε, για να μη νομίζετε ότι υπερβάλλω ότι οι μαθητικές δημιουργίες μου δίνουν τόσο κέφι κι ότι θα κρατήσω μέχρι το τέλος αυτή τη θέση! Πέρυσι, στη 2^η συνάντηση του Άνω Διαζώματος είχαμε προσκαλέσει δυο καθηγήτριες και μαθητές από το 4^ο Γυμνάσιο Κερατσινίου. Οι μαθητικές τους δημιουργίες μας είχαν συγκινήσει πάρα πολύ. Ήταν πάρα πολλές. Θα εστιάσω σε μια τελευταία: Έναν έντυπο οδηγό γραμμένο από μαθητές για μαθητές με τη νοθεσία του Αρχαίου Θεάτρου της Μεσσήνης. Είχαμε την ιδέα αυτός ο οδηγός να γίνει πραγματικότητα. Και έγινε. Βεβαίως εδώ θέλω να ευχαριστήσω θερμά την Πρόεδρο του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και απαλλοτριώσεων, την κα Ασπασία Λούβη και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για την απόφασή τους να παραχωρείται δωρεάν αυτός ο έντυπος οδηγός σε όλους τους μαθητές που επισκέπτονται το χώρο της Αρχαίας Μεσσήνης. Επίσης να ευχαριστήσουμε θερμά τον Πρόεδρο του Διαζώματος τον κ. Μπένο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που αποφάσισαν να στηρίζουν οικονομικά την έκδοση αυτή και εννοείται ότι το μεγαλύτερό μου ευχαριστώ το χρωστώ στον δωρικό κίονα της Αρχαιολογίας, τον κ. Θέμελη, ο άλλος κίονας, ο ιωνικός είναι ο κ. Λαμπρινουδάκης. Ο κ. Θέμελης χάρισε μια ματιά επιστημονική αλλά και ευαίσθητη, όπως πάντα κάνει με τους μαθητές».

Η κ. Μπελογιάννη κάλεσε τον κ. Πέτρο Θέμελη να προσφέρει στους μαθητές τους έντυπους οδηγούς καθώς και στην Καθηγήτριά τους, την κα Τσουβαλτζίδου. Τόνισε

στους μαθητές πόσο τυχεροί είναι να λαμβάνουν ένα συμβολικής αξίας δώρο από ένα τόσο σημαντικής αξίας Καθηγητή. Ακολούθησε η διαδικασία επίδοσης των βιβλίων και ο κ. Πέτρος Θέμελης τους είπε τα ακόλουθα: *«Είστε τυχεροί ως μαθητές που έχετε φωτισμένες δασκάλες και δασκάλους. Γιατί εγώ ομολογώ ότι καθορίστηκα, ή με καθόρισε μια δασκάλα από το Δημοτικό Σχολείο. Εσείς είστε Λύκειο, είστε προχωρημένοι αλλά απ' το Δημοτικό αρχίζει η επιρροή. Πρέπει να πω ότι αγάπησα τα γράμματα χάρις σε μια δασκάλα του Δημοτικού Σχολείου. Λοιπόν, μπράβο στις δασκάλες σας, να συνεχίσετε, θα σας καθορίσει για το μέλλον, είναι σημαντική αυτή η δραστηριότητα».*

Η κ. **Τσουβαλτζίδου** στη συνέχεια ζήτησε το λόγο για να προσθέσει στα όσα ειπώθηκαν σχετικά με το σχεδιασμό των εκπαιδευτικών δράσεων: *«Προκειμένου να ευαισθητοποιηθεί το κοινό, κυρίως το νεανικό, δηλαδή 13 με 16 που είναι η ηλικία η πιο δύσκολη να της προσελκύσεις το ενδιαφέρον. Τα μεγαλύτερα παιδιά έχουν διαμορφώσει αντίληψη για τα πράγματα, ωστόσο ακόμη και σε αυτή την ηλικία του Γυμνασίου που είναι μάλλον δύσκολο να προσεγγίσουν τα μνημεία, εμείς ξεκινήσαμε το σχεδιασμό του προγράμματος με ερωτηματολόγια, που μας βοήθησαν να κατανοήσουμε τη στάση των παιδιών απέναντι στα μνημεία. Σε συνέχεια αυτού καταλήξαμε στην ξενάγηση. Αυτό έδωσε ευρήματα, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και στις πλατφόρμες που φτιάχνετε, μέσα δηλαδή από τέτοιου τύπου εργαλεία που προσεγγίζουν περισσότερο το θυμικό».*

Ο κ. **Πέτρος Θέμελης** συνεχάρη την Καθηγήτρια και τους μαθητές και στη συνέχεια ο συντονιστής της συζήτησης ευχαρίστησε την κ. Μπελογιάννη και τους μαθητές για την αξιοθαύμαστη δουλειά που έκαναν.

Ένας σύνεδρος πήρε το λόγο και είπε : *«Ήθελα να πω, ότι τώρα καταλαβαίνουμε γιατί ο Θοδωρής (συντονιστής) μας είπε να προσδεθούμε. Γιατί το «ΔΙΑΖΩΜΑ» είναι έτοιμο για την απογείωση! Μόνο ήθελα να σας πω ότι ξεκινώντας με την εκπαιδευτική δράση από τα παιδιά προσχολικής ηλικίας, φτάνουμε σήμερα μόλις λίγα χρόνια μετά, να συμμετέχουμε με τους έγκλειστους μαθητές, μια ιδιαίτερη και ευαίσθητη κοινωνικά ομάδα και αυτός είναι κι ένας ρόλος και ο χαρακτήρας και του Διαζώματος και των μνημείων, και ο κοινωνικός χαρακτήρας και η ευαισθητοποίηση της ψυχής και η ενεργοποίησή του νου και σε ιδιαίτερες κοινωνικά ομάδες».*

Με την παρέμβαση αυτή ολοκληρώθηκε ο κύκλος των ομιλιών της 3^{ης} Συνάντησης του Άνω ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ και το κοινό κατευθύνθηκε στον εκθεσιακό χώρο του Πολυχώρου Eco Zone για να απολαύσει τις μαθητικές δημιουργίες.